

Mededeling – Aandachtvestiging – Afwijzing verantwoordelijkheid

De hierbij (langs elektronische weg) medegedeelde informatieve tekst over de inhoud van een arrest, met kenmerken zoals hierna aangegeven, wordt door de persrechter bij het hof van beroep te Gent kosteloos ter beschikking gesteld van de journalisten en de media (natuurlijke personen en rechtspersonen).

Het betreft een door de persrechter ingekorte en gedepersonaliseerde versie van het arrest, aan de vertegenwoordigers/afgevaardigden van de media ter beschikking gesteld in het kader van een vlugge, degelijke en correcte informatieverstrekking.

Huidige tekst is enkel een niet-officieel werkdocument voor de journalisten en de media, in het kader van een ordentelijke vervulling van hun publieke functie, zoals bepaald in artikel 10 E.V.R.M.. Op die wijze worden ook de in het EVRM en in de grondwet verankerde beginselen van openbaarheid van procesvoering en – in het verlengde daarvan – openbaarmaking van de uitspraak, verder uitgewerkt.

In het belang van de privacy-bescherming werden de namen van de in het geding betrokken partijen uit de onderhavige tekst verwijderd en vervangen door initialen/afkortingen. Zo andere gedeelten uit de tekst werden weggelaten, wordt dit eveneens aangegeven.

Onderhavige informatieve tekst bezit geen enkel officieel of gezaghebbend karakter. Enkel de tekst van het arrest, zoals bewaard bij de griffie van het Hof van Beroep te Gent, heeft dergelijke waarde. Toelating tot inzage en/of tot het bekomen van een afschrift van (de officiële versie van) dit arrest dient te worden gericht aan de heer W. De Vreese, hoofdgriffier van het Hof van Beroep te Gent, Koophandelsplein 23, 9000 Gent (tel. 09/267.41.01 en E-mail : wilfried.devreese@just.fgov.be). De aflevering van een kopie van een arrest is in beginsel eveneens afhankelijk van de voorafgaande betaling van de wettelijk voorziene fiscale rechten.

Eventuele overname en/of verdere verspreiding van de thans overgemaakte informatieve tekst door de afgevaardigden of de vertegenwoordigers van de media geschiedt, mede vanuit de opgegeven finaliteit en de aldus aangegeven beperkingen, onder uitsluitende verantwoordelijkheid van deze laatsten. Noch het Hof, noch de persrechter, noch de andere magistraten/personeelsleden van dit Hof kunnen terzake enige verantwoordelijkheid dragen.

Martin Minnaert
Persrechter Hof van Beroep Gent
P/a Koophandelsplein 23
9000 GENT
GSM : 0485/54.33.19
E-mail : martin.minnaert@just.fgov.be

Tijdens de openbare terechtzitting van 21/04/2004 sprak de achtste kamer van het Hof van Beroep te Gent arrest uit

in de zaak van

het openbaar ministerie

en van

1. C.G.K.R , (hierna verder aangeduid als RD 1)

2. V.Z.W. L.M., (hierna verder aangeduid als RD 2)

rechtstreeks dagende en burgerlijke partijen (hierna ook aangeduid als : burgerlijke partijen),

tegen:

1. V.Z.W. V.C., (hierna verder aangeduid als RG 1)

2. V.Z.W. N.V., (hierna verder aangeduid als RG 2)

3. V.Z.W. N.O.S., (hierna verder aangeduid als RG 3)

rechtstreeks gedaagden, (hierna ook aangeduid als : beklaagden)

A. Overwegingen van het hof :

1. Procesrechtelijk.

1.1. Bij arrest van de tweede kamer van het Hof van Cassatie van 18 november 2003 werd het op 26 februari 2003 door de dertiende kamer van het Hof van beroep te Brussel gewezen arrest, waarbij dit Hof het bestreden vonnis van de correctionele rechtbank te Brussel – 46^e kamer – van 29 juni 2001 bevestigde en zich derhalve onbevoegd verklaarde, vernietigd en werd de zaak verwezen naar het Hof van beroep te Gent.

Wat de omvang van de verbreking betreft overwoog het Hof van Cassatie bij zelfde arrest dat de vernietiging van de beslissing op de door RD 1 tegen de beklaagden ingestelde burgerlijke rechtsvorderingen, de vernietiging meebrengt van de beslissing op de tegen de beklaagden ingestelde strafvordering, waarbij de appèlrechters zich het recht ontzeggen uitspraak te doen over de strafvordering, alsook over de op deze tenlasteleggingen gegronde burgerlijke rechtsvorderingen van andere burgerlijke partijen ook al is hun cassatieberoep niet ontvankelijk.

Het Hof van beroep te Gent, waarnaar de zaak werd verwezen, is aldus gevat van het geheel van de zaak, zoals deze aanhangig was voor de appèlrechters te Brussel.

Informatieve tekst ten behoeve van de pers - blz. 2

1.2. De hoger beroepen tegen het vonnis van de correctionele rechtbank te Brussel - 46e kamer – van 29 juni 2001, zijn regelmatig naar tijd en vorm.

1.3.

[weglating tekst]

2. Strafrechtelijk.

2.1.1. Nopens het voorwerp van de strafvordering en de omschrijving der feiten.

[weglating tekst]

In het licht van het aldus uiteengezette, dient het geheel van de in de samengevoegde zaken aan de beklaagden ten laste gelegde feiten als volgt te worden omschreven:

“te Brussel en bij samenhang elders in het Rijk, sinds 2 juli 1999 tot 29 januari 2001, als daders of mededaders, hetzij om de misdaad of het wanbedrijf uitgevoerd te hebben of aan de uitvoering ervan rechtstreeks te hebben meegewerkt, hetzij om door enige daad tot de uitvoering zodanige hulp te hebben verleend dat de misdaad of het wanbedrijf zonder hun bijstand niet had kunnen worden gepleegd, hetzij om door giften, beloften, bedreigingen, misbruik van gezag of van macht, misdadige kuiperijen of arglistigheden, de misdaad of het wanbedrijf rechtstreeks te hebben uitgelokt, inbreuk te hebben gepleegd op artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden, namelijk door gedurende de geïncrimineerde periode te hebben behoord tot een groep of vereniging die kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie verkondigt in de omstandigheden genoemd in artikel 444 van het Strafwetboek, te weten hetzij in openbare bijeenkomsten of plaatsen, hetzij in tegenwoordigheid van verscheidene personen, in een plaats die niet openbaar is, maar toegankelijk voor een aantal personen die het recht hebben er te vergaderen of ze te bezoeken, hetzij om in het even welke plaats, in tegenwoordigheid van de beledigde en voor getuigen, hetzij door geschriften, al dan niet gedrukt, door prenten of zinnebeelden, die aangeplakt, verspreid of verkocht, te koop geboden of openlijk tentoongesteld worden, hetzij door geschriften die niet openbaar gemaakt worden, maar aan verscheidene personen worden toegestuurd of medegedeeld worden, en door hangende de geïncrimineerde periode ononderbroken, minstens op onderscheiden niet nader bepaalde tijdstippen hun medewerking te hebben verleend aan zodanige groep of vereniging, te weten de politieke partij het Vlaams Blok, onder meer door het financieren van verkiezingscampagnes, het verzorgen van TV- en radio-uitzendingen, het uitgeven van publicaties en het verzorgen van vorming aan leden en mandatarissen”.

Het betreft dezelfde feiten als deze de beklaagden aanvankelijk ten laste gelegd en de beklaagden werden, ingevolge de verwittiging door het Hof ter buitengewone terechtzitting van 1 maart 2004, in de mogelijkheid gesteld zich desbetreffend te

Informatieve tekst ten behoeve van de pers - blz. 3

verdedigen. Alle thans nog weerhouden elementen waren immers begrepen in de alsdan vooropgestelde omschrijving van de feiten.

Hierbij dient te worden benadrukt dat, indien zowel “*het behoren tot*” als “*het verlenen van medewerking aan*” als onderscheiden feitelijke gedragingen door de inleidende dagvaardingen worden geïncrimineerd, hetgeen het gebruik wettigt van het woord “en” in de plaats van het woord “of” in de zin “... en door hangende de geïncrimineerde periode ononderbroken, minstens op onderscheiden niet nader bepaalde tijdstippen hun medewerking te hebben verleend...”, het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981 voor de strafbaarstelling van het misdrijf geenszins de cumulatieve aanwezigheid van beide soorten feiten vereist.

2.1.2. Nopens het door het artikel 5 van de Wet van 30 juli 1981 verleend recht tot de rechtstreekse dagvaarding over te gaan.

Door de beklaagden wordt voorgehouden dat het artikel 5 van de Wet van 30 juli 1981 aan de rechtstreeks dagende burgerlijke partijen niet de bevoegdheid verleende de strafvordering in te stellen, doch enkel deze op gang te brengen door een burgerlijke partijstelling.

Zo het juist is dat de rechtstreeks dagende partijen niet de bevoegdheid hebben de ingestelde strafvordering nog verder uit te oefenen, hetgeen uitsluitend aan het openbaar ministerie toekomt, verleende het besproken artikel hen wel de mogelijkheid om de strafvordering in werking te stellen bij middel van een rechtstreekse dagvaarding. De voorbereidende werkzaamheden, waarbij dit aan bedoelde instellingen en verenigingen verleend recht uitvoerig werd besproken, laten desbetreffend geen twijfel bestaan. Door de Regering werd zelfs specifiek hiertoe een subamendement ingediend (Verslag namens de Commissie voor de Justitie uitgebracht door de Heer Van Cauwenberghe, 41: “*Anderzijds bood het amendement, in zijn oorspronkelijke vorm, aan de instelling van algemeen nut of aan de vereniging niet de gelegenheid om rechtstreeks te dagvaarden, doch alleen om zich burgerlijke partij te stellen. Om ze te machtigen gebruik te maken van de rechtstreekse dagvaarding, kent het subamendement daaraan dan ook de bevoegdheid toe om in rechte op te treden in alle rechtsgeschillen waartoe de toepassing van deze wet aanleiding kan geven.*”).

2.1.3. Nopens de exceptie van borgstelling door de rechtstreeks dagende burgerlijke partijen.

Wat de ten aanzien van RD 1 opgeworpen exceptie van borgstelling betreft, besliste het Hof op 3 maart 2004 dat deze exceptie, gelet op het bepaalde in het artikel 5, derde lid, van de Wet van 1 juni 1849, als ongegrond dient te worden afgewezen.

Wat de ten aanzien van de RD 2 opgeworpen exceptie van borgstelling betreft, nodigde het Hof ter zelfde terechtzitting RD 2 uit onverwijld een bedrag van € 250 te consigneren ter griffie van het Hof van beroep alhier en hiervan bij de aanvang van de terechtzitting waarop de zaak alsdan in voorzetting ging worden gesteld het bewijs voor te leggen.

Bij de aanvang van de buitengewone terechtzitting van 5 maart 2004 werd door RD 2 het bewijs overgelegd van de consignatie van een bedrag van € 250, zodat de exceptie te haren opzichte zonder voorwerp is geworden en het verzuim werd hersteld.

De consignatie van de gerechtskosten door de rechtstreeks dagende partij is een niet essentiële en ook niet op straffe van nietigheid voorgeschreven formaliteit, die wordt opgelegd ter beveiliging van de belangen van de Staat en waarvan het verzuim, zoals ter zake is geschied, nog kan worden hersteld in graad van beroep.

De op de rechtstreeks dagende partij aldus rustende verplichting heeft derhalve niet voor gevolg dat de beklaagden, zoals zij het stellen, het recht zouden hebben op een dubbele aanleg na de vervulling van deze formaliteit.

De niet-naleving van deze verplichting heeft enkel tot gevolg dat de rechter, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van een der partijen kan beslissen dat de procedure (minstens de vordering van de rechtstreeks dagende partij) geen voortgang zal vinden. De omstandigheid dat door een rechter ten onrechte niet zou worden ingegaan op de door een der partijen desbetreffend opgeworpen exceptie, is niet van aard de rechtsgeldigheid aan te tasten van de nadien nog gestelde rechtshandelingen (zoals een burgerlijke partijstelling), van het verder onderzoek ter terechtzitting of van de daaropvolgend nog bevolen onderzoeksmaatregelen.

Daarenboven is het ter zake zo dat, nu de strafvordering niet alleen werd ingesteld door RD 2, doch tevens door RD 1, die van consignatie is vrijgesteld, en nu het openbaar ministerie, ondanks de afwezigheid van consignatie door RD 2, ook de verderzetting van de ingestelde strafvordering benaarstigde onder meer door de dagvaarding van 12 januari 2001, de eerste rechter, op de door de beklaagden opgeworpen exceptie, er toe gerechtigd was te beslissen dat de procedure wel voortgang zou vinden, hetgeen hij impliciet deed door de behandeling van de exceptie bij de grond van de zaak te voegen. Het verzuim of de onwil van een rechtstreeks dagende partij om tot de consignatie over te gaan kan immers niet tot gevolg hebben dat de verdere benaarstiging van de strafvordering door het openbaar ministerie zou worden verhinderd.

2.1.4. Nopens de voorgehouden onontvankelijkheid van de vordering van RD 2 wegens het ontbreken van rechtspersoonlijkheid sedert ten minste vijf jaar op de dag van de ten laste gelegde feiten.

Het artikel 5 van de Wet van 30 juli 1981 bepaalt dat de instellingen van openbaar nut en verenigingen, die op de dag van de feiten sedert ten minste vijf jaar rechtspersoonlijkheid bezitten, met uitzondering van RD 1, dat niet onder deze termijn valt, en zich statutair tot doel stellen de rechten van de mens te verdedigen of discriminatie te bestrijden, in rechte kunnen optreden in alle rechtsgeschillen waartoe de toepassing van deze wet aanleiding kan geven, wanneer afbreuk is gedaan aan hetgeen zij statutair nastreven.

Waar uit de voorliggende stukken blijkt dat RD 2, afgezien dan nog van de klaarblijkelijk reeds in 1979 overeenkomstig het artikel 3 van de Wet van 27 juni 1921 in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad onder het nr. 2457/79 verrichte publicatie, op 13 juni 1991 overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 3 en 9 van de Wet van 27 juni 1921 haar nieuwe statuten, alsmede de namen, voornamen, beroep en woonplaats van haar overeenkomstig haar statuten aangewezen beheerders in de bijlagen van het Belgisch Staatsblad liet publiceren, dient aanvaard te worden dat bedoelde RD 2 reeds sedert meer dan vijf jaar voor de geïncrimineerde periode rechtspersoonlijkheid bezat en aldus voldeed aan de desbetreffende ontvankelijkheidsvereiste ingesteld door het artikel 5 van de Wet van 30 juli 1981.

Door de beklaagden wordt evenwel voorgehouden, met verwijzing naar het bepaalde in het artikel 26 van de Wet van 27 juni 1921, dat niet kan beschouwd worden dat RD 2, die in 1996 had nagelaten haar aangepaste ledenlijst ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg neer te leggen, gedurende een ononderbroken periode van ten minste vijf jaar voorafgaand aan de geïncrimineerde periode rechtspersoonlijkheid bezat.

Uit de aldus aangevoerde omstandigheid kan nochtans niet worden afgeleid dat RD 2 geen rechtspersoonlijkheid bezat tot op de dag waarop zij haar toestand weer in orde bracht, maar enkel dat tegenover derden de uitoefening van haar met de rechtspersoonlijkheid verbonden rechten was opgeschort.

De beklaagden konden uit het niet jaarlijks neerleggen van de aangepaste ledenlijst door RD 2, behoudens in geval van bedrog in hoofde van voornoemde VZW, hetgeen niet wordt voorgehouden en waaromtrent ter zake ook geen aanwijzingen voorhanden zijn, dan ook hoogstens een opschortende exceptie putten tot op het ogenblik dat de toestand geregulariseerd werd, hetgeen inmiddels blijkt de voorliggende stukken is geschied door de neerlegging op 4 april 2001 van de ledenlijst van 1996 ter griffie van de rechtbank van eerste aanleg.

2.1.5. Nopens de voorgehouden onontvankelijkheid van de vordering van RD 1 wegens de onregelmatigheid van de beslissing om in rechte op te treden.

Krachtens het artikel 3.5° van de Wet van 15 februari 1993 tot oprichting van RD 1 is RD 1 bevoegd *“om in rechte op te treden in alle rechtsgeschillen waartoe de toepassing van de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden aanleiding kan geven”*, terwijl ingevolge het bepaalde in het artikel 4.§1. van het Koninklijk Besluit van 28 februari 1993 tot vaststelling van het organiek statuut van RD 1, de raad van bestuur over alle bevoegdheden beschikt, die voor de werking en de uitvoering van de opdrachten van RD 1 vereist zijn.

Op de vergadering van de raad van bestuur van 10 oktober 2000, waarop werd beslist tot de rechtstreekse dagvaarding van de beklaagden voor de correctionele rechtbank over te gaan, was, blijkt de voorliggende stukken, de meerderheid van de stemgerechtigde leden aanwezig, zoals door het huishoudelijk reglement vereist was voor een rechtsgeldige beraadslaging.

De door de beklagden aangevoerde omstandigheid dat niet alle door het organiek statuut voorziene en volgens een taalpariteit te begeven plaatsen in de raad van bestuur waren ingevuld, was niet van aard de werking van de raad in de weg te staan. Nergens is voorzien dat RD 1 slechts haar wettelijke opdracht zou kunnen vervullen mits alle plaatsen in de raad van bestuur zijn begeven. Zelfs zo zulks vereist zou zijn omwille van de taalpariteit, welke naar het oordeel van het Hof nochtans slechts belang heeft voor wat de verdeling van de te begeven plaatsen betreft en niet wat betreft de rechtsgeldigheid van de beraadslaging, vermocht de raad, ingevolge het algemeen rechtsbeginsel van de continuïteit van de openbare dienst, zijn wettelijke opdracht verder te zetten.

De oproepingsbrief vermeldde: *“Op de agenda staan een reeks klachten voor burgerlijke partijstelling, waaronder een tweetal uitzonderlijk belangrijke waarvoor uw aanwezigheid werkelijk noodzakelijk is.”* De mogelijk ten aanzien van de uit te sturen rechtstreekse dagvaarding als onnauwkeurig te bestempelen vermelding van de uitnodiging, is, naar het oordeel van het Hof, niet van aard de rechtsgeldigheid van de beslissing aan te tasten, nu zowel een klacht met burgerlijke partijstelling als een rechtstreekse dagvaarding er wezenlijk toe strekken de strafvordering in werking te stellen met het oog op het beslechten van een er op geënte burgerlijke vordering.

Ook de omstandigheid dat het ontwerp van dagvaarding niet gevoegd was bij de oproeping, zoals het huishoudelijk reglement het mogelijk vereiste, kan niet als een essentiële vereiste worden beschouwd, van aard de rechtsgeldigheid van de beraadslaging aan te tasten.

Door de beklagden wordt voorts gesteld dat het bewijs niet voorligt dat de stemming naar aanleiding van de vergadering van 10 oktober 2000 op geheime wijze geschiedde, zoals voorzien in het huishoudelijk reglement voor beslissingen te nemen *“over personen”*, waaronder de rechtspersonen zouden mogen worden begrepen, terwijl RD 1 nalaat het verslag van de vergadering over te leggen, waaruit zou kunnen blijken dat aan deze essentiële vereiste werd voldaan, en zelfs niet staande houdt dat de stemming wel op geheime wijze geschiedde.

Aangenomen derhalve dat de beslissing van de raad van bestuur van RD 1 van 10 oktober 2000 gebrekkig tot stand kwam, was de eventuele onregelmatigheid van deze beslissing, hoe dan ook, hangende het geding regulariseerbaar, hetgeen ter zake geschiedde.

Nadat de openstaande mandaten in de raad van bestuur werden ingevuld, besliste de raad van bestuur van RD 1 op 25 april 2001, met kennis van zaken, namelijk nadat de rechtstreekse dagvaardingen reeds waren betekend en de zaak hangende was voor de correctionele rechtbank te Brussel en na inzage van de conclusie voor de beklagden, waarbij de regelmatigheid van de beslissing van 10 oktober 2000 in vraag werd gesteld, de beslissing van 10 oktober 2000 uitdrukkelijk te bevestigen.

Hierbij dient te worden benadrukt dat de beklagden niet voorhouden dat de beslissing van de raad van bestuur van 25 april 2001 onregelmatig tot stand kwam, terwijl er ook geen aanwijzingen in die zin voorhanden zijn.

Ten overvloede dient er op gewezen te worden dat RD 1, in het kader van de regelmatig ten verzoeken van RD 2 ingestelde strafvordering, zich, krachtens de beslissing van de raad van bestuur van 25 april 2001, waarvan de regelmatigheid niet wordt betwist, ter zitting van de correctionele rechtbank te Brussel van 17 mei 2001 ook nog burgerlijke partij stelde en dit bij monde van zijn raadsman, die vermoed wordt hiertoe rechtsgeldig gemachtigd te zijn geweest door het daartoebevoegd orgaan, zodat de burgerlijke vordering van RD 1, hoe dan ook, regelmatig aanhangig is.

2.1.6. Nopens de voorgehouden onontvankelijkheid van de strafvordering wegens de schending van het artikel 6 van het Gerechtelijk Wetboek, alsmede van het algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten.

De omstandigheid dat het Hof, in het kader van het noodzakelijkerwijze door te voeren onderzoek naar het voorhanden zijn van de constitutieve elementen van het ten laste gelegd misdrijf, zal dienen te beslissen of de politieke partij het Vlaams Blok, (niet in abstracto, maar) aan de hand van de voorliggende concrete elementen en feitelijke gegevens van de zaak, gedurende de geïncrimineerde periode al dan niet als een groep of vereniging moet worden aangezien, die kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie verkondigde in de omstandigheden genoemd in artikel 444 van het Strafwetboek, houdt geenszins in dat het Hof ingevolge deze beslissing, in strijd met het bepaalde in het artikel 6 van het Gerechtelijk Wetboek, uitspraak zou doen bij wege van algemene en als regel geldende beschikking.

De bewering van de beklaagden dat de ingestelde strafvordering het algemeen rechtsbeginsel van de scheiding der machten zou miskennen, mist feitelijke grondslag.

De ingestelde strafvordering kan er immers, onverminderd de beslissing nopens de op burgerrechtelijk gebied gevorderde vergoedingen, enkel toe strekken te beoordelen of de beklaagden zich al dan niet plichtig maakten aan de hun ten laste gelegde misdrijven en desgevallend uit dien hoofde een passende strafrechtelijke sanctie op te leggen, doch geenszins de aan de politieke partij het Vlaams Blok toegekende overheidsdotatie in te trekken, ook al impliceert de uitspraak over de strafvordering de beoordeling, op basis van de concreet aangebrachte elementen getoetst aan de criteria van de Wet van 30 juli 1981, van de vraag of de politieke partij het Vlaams Blok gedurende de geïncrimineerde periode als een groep of vereniging diende te worden aangezien, die kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie verkondigde in de omstandigheden voorzien door het artikel 444 van het Strafwetboek.

De intrekking van de aan de politieke partij het Vlaams Blok toegekende overheidsdotatie zou desgevallend slechts kunnen worden bewerkstelligd ingevolge het, ongeacht de ingestelde strafvordering en de in het kader hiervan tussen te komen beslissing, vrij initiatief van minstens vijf leden van de controlecommissie, ingesteld bij de Wet van 4 juli 1989 betreffende de beperking en de controle van de verkiezingsuitgaven, de financiering en de open boekhouding van de politieke partijen en samengesteld uit leden van de Kamer en Senaat onder het voorzitterschap van hun respectieve voorzitters, om hiertoe overeenkomstig het artikel 15 ter van zelfde wet een klacht in te dienen bij de Raad van State, die alsdan hierover zal dienen te statueren

aan de hand van de alsdan aangebrachte elementen getoetst aan de criteria van de Wet van 4 juli 1989.

De omstandigheid dat de Raad van State hierbij mogelijk zou te statueren hebben over identieke of gelijklopende punten als deze voorafgaand beslecht door de strafrechter of nog bij zijn beoordeling de uitspraak van de strafrechter zou betrekken, houdt niet in dat de strafrechter, door het hem voorgelegd misdrijf te beoordelen, zich bevoegdheden zou toemeten, welke aan de controlecommissie of de Raad van State toekomen.

2.1.7. Nopens de voorgehouden onontvankelijkheid, minstens de nietigheid van de strafvordering wegens de schending van het beginsel van de tegenspraak, het vermoeden van onschuld, het persoonlijk karakter van de straf en de beginselen inzake de vervolging van rechtspersonen, alsmede wegens de schending van de artikelen 6.1. en 6.2. van het EVRM.

De strafvordering werd ter zake aanhangig gemaakt door een rechtstreekse dagvaarding ten verzoeken van RD 1 en RD 2, die hiertoe gemachtigd waren ingevolge het bepaalde in het artikel 5 van de Wet van 30 juli 1981, zodat er uiteraard geen voorafgaand onderzoek ten laste en ten ontlaste werd gevoerd.

De strafvordering wordt evenwel geschraagd door tal van concrete elementen en feiten aangebracht door de rechtstreeks dagende partijen, die ook tal van stukken, zoals publicaties allerhande, statuten en dergelijke meer, overleggen, welke het bewijs zouden dienen bij te brengen dat de beklaagden behoren tot en hun medewerking verlenen aan een groep of vereniging, die kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie verkondigt in de omstandigheden genoemd in het artikel 444 van het Strafwetboek.

De aldus aan de concrete appreciatie van de rechter en thans van het Hof onderworpen elementen en feiten, alsmede alle overgelegde stukken maakten het voorwerp uit van een tegensprekelijk debat, waarbij de beklaagden alle mogelijkheid hadden tot contradictie en bezwaar in het kader van het in de onderscheiden aanleggen ter terechtzitting gevoerd onderzoek en waarbij alle elementen zowel ten laste als ten ontlaste ook aan bod konden komen.

De omstandigheid dat de constitutieve elementen van het ten laste gelegd misdrijf impliceren dat tevens wordt onderzocht of de vereniging of groep, waartoe de beklaagden zouden behoren of hun medewerking zouden verlenen, kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie zou verkondigen, terwijl dit "*kennelijk en herhaaldelijk verkondigen*" niet van de beklaagden uitgaat of dient uit te gaan, schendt het beginsel van de tegenspraak niet, noch het vermoeden van onschuld en het persoonlijk karakter van de straf.

Het misdrijf omschreven in het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981 is immers een zelfstandig misdrijf, dat geenszins de voorafgaande individuele veroordeling of gelijktijdige vervolging van de leden van de groep uit hoofde van misdrijven in de zin van de artikelen 1 en 2 van zelfde wet impliceert.

De beklaagden stonden uit hoofde van dit zelfstandig misdrijf terecht, werden, tot bewijs van het tegendeel, vermoed onschuldig te zijn, hadden alle mogelijkheid tot tegenspraak en zullen, zo ze schuldig worden bevonden, een straf oplopen uit hoofde van een persoonlijk door hen gepleegd misdrijf.

Ook specifiek wat betreft het *“kennelijk en herhaaldelijk verkondigen”* door de groep of vereniging *“van discriminatie of segregatie in de omstandigheden van het artikel 444 van het Strafwetboek”*, werden de elementen en feiten, die hier zouden kunnen op wijzen en die aan de concrete beoordeling van de rechter en thans van het Hof werden onderworpen, te weten het voorgehouden formuleren door de politieke partij het Vlaams Blok van diverse discriminerende voorstellen en het voorgehouden aanzetten door zelfde partij tot haat, immers zeer omstandig omschreven door de rechtstreeks dagende partijen, die ter staving hiervan ook talrijke stukken overlegden. Alle aldus aangehaalde elementen en feiten, alsmede alle overgelegde stukken maakten het voorwerp uit van het in de onderscheiden aanleggen gevoerd tegensprekelijk debat. Niets stond ook het oproepen van getuigen, zo de beklaagden zulks wensten of dienstig achtten, in de weg. De bewering van de beklaagden dat een oproeping van getuigen ter zake niet nuttig had kunnen geschieden omdat de feiten van te *“verkondigen”* op zich niet het voorwerp van de vervolging uitmaakten, gaat voorbij aan de omstandigheid dat het ten laste gelegd misdrijf de vaststelling veronderstelt dat de groep of vereniging *“kennelijk en herhaaldelijk verkondigt”*, zodat het *“verkondigen”* wel degelijk ook het voorwerp van het tegensprekelijk debat uitmaakte.

De beklaagden roepen in de gegeven omstandigheden tevens ten onrechte een beweerde schending van hun recht op een eerlijk proces en van de artikelen 6.1. en 6.2. van het EVRM in.

Opdat een rechtspersoon strafrechtelijk aansprakelijk zou kunnen verklaard worden voor een misdrijf, is vereist dat het misdrijf hetzij een intrinsiek verband heeft met de verwezenlijking van het doel of de waarneming van zijn belangen, hetzij, blijkens de concrete omstandigheden van de zaak, voor zijn rekening werd gepleegd. Voorts dient het moreel element te worden vastgesteld, waarbij rekening moet worden gehouden met de kenmerken van een rechtspersoon. Er zal dienen te worden aangetoond dat het misdrijf voortvloeit uit een opzettelijke beslissing genomen binnen de rechtspersoon of nog het gevolg is van een aan de rechtspersoon toe te schrijven nalatigheid.

Wanneer de rechtspersoon uitsluitend aansprakelijk wordt gesteld wegens het optreden van een geïdentificeerde natuurlijke persoon, die niet wetens en willens handelde, kan evenwel enkel diegene, die de zwaarste fout beging, worden veroordeeld, hetgeen een foutafweging door de rechter impliceert.

Zelfs in dit geval is het betrekken van de geïdentificeerde natuurlijke persoon in de strafvordering niet vereist. De alleen in de strafvordering betrokken rechtspersoon zal alsdan uiteraard de mogelijkheid hebben voor te houden dat de natuurlijke persoon de zwaarste fout heeft begaan, hetgeen door deze laatste, die niet in de zaak werd betrokken, niet zal kunnen worden tegengesproken en desgevallend zal leiden tot een vrijspraak van de rechtspersoon.

In geval, zoals ter zake, van opzettelijke, minstens wetens en willens gepleegde misdrijven, dient dergelijke foutafweging niet te geschieden en kunnen zowel de rechtspersoon als de natuurlijke persoon samen vervolgd en veroordeeld worden. Niets staat evenwel in de weg dat de rechtspersoon alleen zou terechtstaan uit hoofde van een hem ten laste gelegd opzettelijk, minstens wetens en willens gepleegd misdrijf, voor zover ten minste dit misdrijf hetzij een intrinsiek verband heeft met de verwezenlijking van het doel of de waarneming van zijn belangen, hetzij, blijkens de concrete omstandigheden, voor zijn rekening werd gepleegd en het moreel element in zijn hoofde eveneens kan worden vastgesteld. Zulks tast de door de beklaagden aangehaalde beginselen van de tegenspraak, het vermoeden van onschuld en het persoonlijk karakter van de straf geenszins aan.

2.1.8. Nopens de beweerde onbevoegdheid van de correctionele rechtbank ingevolge het bepaalde in de Wet van 16 juni 1993.

De inmiddels opgeheven Wet van 16 juni 1993, zoals deze gewijzigd werd door de Wet van 10 februari 1999, impliceerde:

- wat de misdaden betreft, waarvan sprake in het artikel 1.§1. van deze wet, dat deze gepleegd werden *“met de bedoeling om, geheel of gedeeltelijk, een nationale, etnische of godsdienstige groep of rassengroep uit te roeien”*;

- wat de misdaden betreft, waarvan sprake in het artikel 1.§2. van deze wet, dat deze gepleegd werden *“in het kader van een veralgemeende of stelselmatige aanval op burgerbevolking en met kennis van bedoelde aanval”*;

- wat de misdaden betreft, waarvan sprake in het artikel 1.§3. van deze wet, dat deze tot stand kwamen door handelingen of nalatigheden, die schade toebrengen aan personen of goederen *“die beschermd zijn door de Verdragen, ondertekend te Genève op 12 augustus 1949 (betreffende de behandeling van krijgsgevangenen, betreffende de bescherming van burgers in oorlogstijd, met betrekking tot het lot van de gewonden, zieken en schipbreukelingen van de strijdkrachten ter zee en betreffende het lot van de gewonden en zieken zich bevindende bij de strijdkrachten te velde) en goedgekeurd bij de wet van 3 september 1952, en door het Eerste en Tweede Aanvullend Protocol bij die Verdragen (betreffende de slachtoffers van internationale en niet-internationale gewapende conflicten), aangenomen te Genève op 8 juni 1977 en goedgekeurd bij wet van 16 april 1986”*.

De Wet van 16 juni 1993 had, na de wijzigingen aangebracht door de Wet van 23 april 2003, nog altijd betrekking op, in essentie, dezelfde drie categorieën van misdrijven, hetgeen, na de opheffing van de Wet van 16 juni 1993 door de Wet van 5 augustus 2003, op heden ook nog steeds het geval is wat betreft de misdrijven, voorwerp van de artikelen 136 bis, 136 ter en 136 quater, zoals deze bij laatstvermelde wet in het Strafwetboek werden ingevoegd.

De aan de beklaagden ten laste gelegde misdrijven werden, blijkens de aangebrachte elementen, niet gepleegd *“met de bedoeling om, geheel of gedeeltelijk, een nationale,*

etnische of godsdienstige groep of rassengroep uit te roeien”, noch “*in het kader van een veralgemeende of stelselmatige aanval op burgerbevolking en met kennis van bedoelde aanval*” en kunnen ook bezwaarlijk als oorlogsmisdaden worden aangezien, zodat er geen aanleiding is deze als misdaden in de zin van vooraangehaalde wetten te herkwalficeren.

2.1.9. Nopens de beweerde onbevoegdheid van de correctionele rechtbank ingevolge het artikel 150 van de Grondwet – politiek misdrijf.

Een misdrijf kan slechts als een politiek misdrijf worden aangezien:

- hetzij indien het uit de aard van het misdrijf noodzakelijk bestaat in een rechtstreekse aantasting van de politieke instellingen in hun bestaan, hun inrichting of hun werking;
- hetzij indien het gepleegd wordt met het oogmerk om zulke aantasting op de politieke instellingen te plegen en het feit, gelet op de bijzondere omstandigheden waaronder het gepleegd wordt, rechtstreeks zulke aantasting tot gevolg heeft of kan hebben.

In het kader van deze definities dient met politieke instellingen te worden verstaan onder meer de staatsvorm, de parlementen, het gezag en de grondwettelijke prerogatieven van de Koning, de volgorde van de troonopvolging, de machtsuitoefening van de minister en de politieke rechten van de burgers.

Met de politieke rechten van de burgers dient, naar het oordeel van het Hof, te worden verstaan de politieke rechten die verband houden met de uitoefening van de soevereiniteit (waaronder het actief en passief kiesrecht en het recht om tot burgerlijke en militaire bedieningen te worden benoemd).

Het ten laste gelegd misdrijf, te weten het wetens en willens behoren tot of medewerking verlenen aan een groep of vereniging, die kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie verkondigt, levert een gemeenrechtelijk misdrijf op dat bezwaarlijk kan worden aangezien als een misdrijf dat uit zijn aard en ongeacht de omstandigheden waarin het werd gepleegd een rechtstreekse aantasting van de politieke instellingen tot gevolg heeft of zou kunnen hebben.

Zo aan het begrip “*de politieke rechten van de burgers*” toch de ruimere betekenis zou dienen te worden gegeven, die aan dit begrip in het kader van de grondwettelijke bevoegdheidsverdeling wordt gegeven, hetgeen, naar het oordeel van het Hof, zoals hierboven gesteld, niet het geval is, en derhalve zou moeten aanvaard worden dat de politieke rechten van de burgers ook de zogenaamde gederiveerde politieke rechten omvatten, zou mogelijk tevens dienen te worden aanvaard dat, gelet op de concrete elementen van de zaak, het ten laste gelegd misdrijf werd gepleegd met het inzicht de politieke instellingen, inzonderheid de politieke rechten van de burgers, aan te tasten en dergelijke aantasting voor gevolg zou kunnen hebben.

Doch zelfs dan is er ter zake geen sprake van een politiek misdrijf, dat ingevolge het bepaalde in het artikel 150 van de Grondwet tot de bevoegdheid van het Hof van

Assisen zou behoren, nu de mogelijke aantasting van de politieke instellingen, inzonderheid de politieke rechten van de burgers in de ruime betekenis van het begrip, slechts als een onrechtstreeks en niet als een rechtstreeks gevolg van het gepleegd misdrijf kan worden aangezien.

Het misdrijf impliceert in hoofde van de beklaagden immers enkel het, weliswaar wetens en willens, behoren tot of verlenen van medewerking aan een groep of vereniging, die op haar beurt kennelijk en herhaaldelijk discriminatie en segregatie verkondigt in de omstandigheden van het artikel 444 van het Strafwetboek, terwijl de aantasting van de politieke instellingen, inzonderheid van de politieke rechten van de burgers in de ruime betekenis van het begrip, zich desgevallend slechts zou kunnen verwezenlijken nadat de groep of vereniging, door het inspelen op de bij bepaalde delen van de bevolking bestaande al dan niet latente gevoelens van xenofobie en een hieraan te danken overweldigende verkiezingsuitslag, haar programmapunten in werkelijkheid zou kunnen omzetten of nog in geval derden dusdanig zouden worden beïnvloed door de door de groep of vereniging verspreide ideeën dat ze daadwerkelijk zouden overgaan tot het aantasten van bepaalde politieke rechten van de burgers in de ruime betekenis van het begrip.

Afgezien van het hypothetisch karakter van de aantasting der politieke instellingen, inzonderheid van de politieke rechten van de burgers in de ruime betekenis van het begrip, zijn er derhalve tussen het handelen van de beklaagden en de mogelijke aantasting van de politieke instellingen minstens twee tussenschakels, te weten de groep of vereniging die kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie verkondigt en derden op wie de aldus verkondigde ideeën hebben ingewerkt.

Wat betreft de aantasting van de werking en inrichting van het Parlement en andere wetgevende politieke instellingen van het land, alsmede wat betreft de aanslag op de organisatie van de staat, waarvan de beklaagden gewag maken, dringt dezelfde redenering zich op. De loutere omstandigheid dat de politieke partij het Vlaams Blok een aantal vertegenwoordigers in de wetgevende instellingen van het land heeft, is op zich niet van aard de werking en de inrichting van de wetgevende politieke instellingen aan te tasten of de organisatie van de staat te bedreigen. Enkel een overweldigende verkiezingsuitslag zou zulks desgevallend tot gevolg kunnen hebben. Hier ook zijn er tussen de ten laste gelegde medewerking van de beklaagden en de hypothetische aantasting of aanslag tal van tussenschakels (te weten de vereniging of de groep, de kiezers en tenslotte de politieke mandatarissen zelf).

Wat betreft de acties (lasterlijke aantijgingen in publicaties en diverse procedures), die RD 1 zouden viseren en waarvan de beklaagden gewag maken, is het Hof van oordeel dat bedoelde acties geen aanslag op de werking van deze overheidsinstelling opleveren. Het bekritisieren van overheidsinstellingen en het instellen van procedures tegen overheidsinstellingen houden immers dergelijke aanslag niet in.

2.1.10. Nopens de beweerde onbevoegdheid van de correctionele rechtbank ingevolge het bepaalde in het artikel 150 van de Grondwet – drukpersmisdrijf.

Het is duidelijk dat in de mate dat aan de beklaagden het behoren tot een groep of vereniging wordt ten laste gelegd het misdrijf geen drukpersmisdrijf kan uitmaken, nu het misdrijf zich in hoofde van de beklaagden alsdan niet verwezenlijkt door middel van de drukpers, ook al is het zo dat het kennelijk en herhaaldelijk verkondigen door de groep, waartoe de beklaagden zouden behoren, zich wel bij middel van de drukpers verwezenlijkt.

Het is eveneens duidelijk dat de medewerking aan de groep of de vereniging, in de mate ten minste dat deze medewerking zich verwezenlijkt door bijvoorbeeld het ter beschikking stellen van een lokaal of het ter beschikking stellen van financiële middelen of nog door enige andere wijze van medewerking, die geen verband houdt met het publiceren van teksten via de drukpers, evenmin een drukpersmisdrijf kan opleveren.

Doch ook op de vraag of, zo de medewerking zich in hoofde van de beklaagden of van bepaalde onder hen verwezenlijkt door het publiceren van teksten via de drukpers, deze medewerking het karakter van een drukpersmisdrijf verkrijgt, dient, naar het oordeel van het Hof, ontkennend te worden geantwoord. De tenlastelegging viseert immers niet, minstens niet in hoofde van de beklaagden, de uitdrukking van een gedachte, maar de aan een groep of vereniging wetens en willens verleende medewerking onder welke vorm ook. Het wetens en willens verzorgen van publicaties voor een groep of vereniging, die kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie verkondigt, ook al verkondigen deze publicaties geen discriminatie of segregatie, is strafbaar als een vorm van medewerking in de zin van het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981. Voor wat de strafbaarstelling betreft is de inhoud van de publicatie met andere woorden in beginsel volstrekt irrelevant. Of hierbij misbruik werd gemaakt van de vrijheid van meningsuiting dient in geen geval te worden beoordeeld. De enige vraag die desgevallend moet beantwoord worden is deze of de beklaagde met de publicatie wetens en willens zijn medewerking heeft verleend aan bedoelde groep of vereniging.

De misdrijven voorzien in het artikel 1 van de Wet van 30 juli 1981, die wel de uitdrukking van een gedachte door de daders ervan impliceren, zouden daarentegen, zo ze zich zouden verwezenlijken bij middel van de drukpers, wel als drukpersmisdrijven dienen te worden aangezien, doch de beklaagden worden uit hoofde van dergelijke misdrijven niet vervolgd.

Zo de elementen van de zaak zouden aantonen dat een aan de beklaagden toe te schrijven specifieke daad van medewerking in de zin van het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981 tevens een van de misdrijven voorzien in het artikel 1 van de Wet van 30 juli 1981 zou opleveren en zich zou verwezenlijkt hebben door middel van de drukpers, zou er, wat deze specifieke daad van deelneming betreft, wel sprake kunnen zijn van eendaadse samenloop.

Bij eendaadse samenloop dient de correctionele rechter, zo een van de samenlopende misdrijven tot de bevoegdheid van een hogere rechter behoort, zich onbevoegd te verklaren.

Het in 1999 gewijzigd artikel 150 van de Grondwet bepaalt evenwel dat de jury voor drukpersmisdrijven, die door racisme of xenofobie zijn ingegeven, niet wordt ingesteld,

zodat het Hof zich, hoe dan ook, niet onbevoegd dient te verklaren. Hierbij dient te worden benadrukt dat het artikel 8 van het Decreet van 19 juli 1831 slechts de voor het onderzoek en de berechting in acht te nemen regels bepaalt inzake de drukpersmisdrijven, voor dewelke, krachtens de door de Grondwet voorziene bevoegdheidsregeling, de jury dient te worden ingesteld. Het is de Grondwet die aanvankelijk de jury had ingesteld voor alle drukpersmisdrijven en het is de gewijzigde Grondwet die daar een uitzondering op maakt voor wat betreft de drukpersmisdrijven, die door racisme of xenofobie zijn ingegeven. In de Toelichting bij het Voorstel van de Heer Stefaan De Clerck en consorten tot herziening van het artikel 150 van de Grondwet werd desbetreffend overigens uitdrukkelijk gesteld: *“Er wordt voorgesteld om in de Grondwet zelf een uitzondering in te schrijven voor de bevoegdheid inzake de vervolging van door racisme en xenofobie ingegeven drukpersmisdrijven, en dus niet krachtens de Grondwet in een wet. Deze formule heeft het voordeel dat eventuele opmerkingen inzake de ongrondwettelijkheid van de uitzondering zonder voorwerp zijn.”*

Het onderscheid ingesteld door het gewijzigd artikel 150 van de Grondwet strekt er toe de daders van drukpersmisdrijven, die door racisme of xenofobie zijn ingegeven, effectief en op een efficiënte wijze te kunnen vervolgen, namelijk door een verwijzing door de raadkamer of nog een rechtstreekse dagvaarding voor een correctionele rechter en niet, zoals voor de overige drukpersmisdrijven ingevolge een verwijzing naar een Assisenhof, hetgeen aan de daders van deze overige drukpersmisdrijven, minstens in de praktijk van het vervolgingsbeleid, een, weliswaar niet absolute immuniteit waarborgt.

Het doorgevoerd onderscheid impliceert, in ons rechtsstelsel, ongetwijfeld ook een beperking van de vrijheid van meningsuiting en van drukpers.

De door de grondwetswijziging ingestelde onderscheiden behandeling van de daders van drukpersmisdrijven, die ingegeven zijn door racisme en xenofobie, en van de daders van andere drukpersmisdrijven, alsmede de hieruit voortvloeiende beperking van de vrijheid van meningsuiting en van drukpers zijn, naar het oordeel van het Hof, evenwel verenigbaar met de beginselen gewaarborgd door onder meer de artikelen 10 en 14 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden opgemaakt te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij Wet van 13 mei 1995, hierna te noemen het EVRM, en de artikelen 19 en 26 van het Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten opgemaakt te New-York op 19 december 1966 en goedgekeurd bij Wet van 15 mei 1983, hierna te noemen het BUPO.

Een beperking van de rechten gewaarborgd door het EVRM en de andere mensenrechtenverdragen is immers mogelijk door een nationale regelgeving, die bepaalde doelstellingen, zoals de openbare veiligheid of nog de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen, nastreeft, voor zover die beperking noodzakelijk is in een democratische samenleving, hetgeen impliceert dat de beperking beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke noodzaak (noodzakelijk in een vrije, pluralistische staat), relevant of pertinent is en in verhouding staat tot het nagestreefd doel.

Uit de artikelen 10.2. van het EVRM en 19.3. van het BUPO volgt dat de vrijheid van meningsuiting kan worden onderworpen aan bepaalde formaliteiten, voorwaarden,

beperkingen of sancties welke bij wet zijn vastgesteld en die in een democratische samenleving nodig zijn tot bescherming van de in deze verdragsbepalingen uitdrukkelijk vermelde doelstellingen, waaronder “de bescherming van de goede naam of de rechten van anderen”.

De volledig in dit kader doorgevoerde grondwetswijziging strekte er overigens in de eerste plaats toe effectiviteit te verlenen aan de door België, ingevolge de aangegane internationale verplichtingen, reeds genomen maatregelen ter uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie en inzonderheid aan de Wet van 30 juli 1981, uitgevaardigd in uitvoering van het artikel 4 van het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie opgemaakt te New-York op 7 maart 1966 en goedgekeurd bij Wet van 9 juli 1975.

Bij de beoordeling van de legitimiteit van de door de grondwetgever genomen maatregel dient tevens het artikel 17 van het EVRM te worden betrokken, krachtens hetwelk de bepalingen van dit verdrag niet mogen worden uitgelegd als zouden zij het recht inhouden enige activiteit aan de dag te leggen of enige daad te verrichten, die tot doel heeft de rechten of vrijheden die in het EVRM zijn vermeld, te vernietigen of deze rechten en vrijheden meer te beperken dan volgens het EVRM is voorzien, alsmede het artikel 20.2. van het BUPO, dat de verplichting oplegt bij wet te verbieden het propageren van op nationaliteit en ras gebaseerde haatgevoelens, die aanzetten tot discriminatie, vijandigheid of geweld.

De grondwetswijziging strekte er, zoals vermeld in de reeds aangehaalde Toelichting, tevens toe de verdraagzaamheid, die een wezenskenmerk is van een democratische samenleving, te waarborgen en *“de nefaste gevolgen die onverdraagzaamheid in het verleden heeft gehad en in de toekomst nog kan hebben”* te vermijden en beantwoordt derhalve ook aan een dwingende maatschappelijke noodzaak. In dit verband werd in de Toelichting van het voorstel benadrukt dat de omstandigheid dat racistische handelingen gesteld via de drukpers in België in werkelijkheid strafrechtelijke immunitie genoten, verregaande gevolgen had: *“personen, groepen, verenigingen en politieke partijen die in geschriften, pamfletten, folders, affiches, verkiezingspropaganda en dergelijke aanzetten tot rassenhaat of xenofobie, worden niet strafrechtelijk veroordeeld. Nochtans bestaat er in de samenleving een algemene consensus dat dergelijke geschriften verwerpelijk en strijdig met de democratische beginselen zijn en bijgevolg moeten worden bestreden”*, waarna werd besloten dat het *“niet alleen wenselijk maar ook nodig”* was dat de wetgeving werd aangepast. Hierbij kan tevens worden verwezen naar het verslag, dat op 26 september 1997 door het Comité ter uitbanning van de rassendiscriminatie der Verenigde Naties werd voorgelegd aan de algemene vergadering en waarbij de Belgische Staat werd aangespoord zijn Grondwet en zijn wetten aan te passen, teneinde een meer efficiënte strafrechtelijke vervolging van door racisme ingegeven geschriften mogelijk te maken.

De door de grondwetgever genomen maatregel, die wat betreft het ingesteld onderscheid gesteund is op een objectief criterium, is ongetwijfeld adequaat en relevant ten aanzien van het nagestreefd doel. Het laat immers toe op een snelle en efficiënte manier, welke door andere middelen niet op evenwaardige wijze had kunnen worden bewerkstelligd, te verhinderen, zoals vereist door de aangegane internationale verplichtingen, dat bij middel van de drukpers een door racisme en xenofobie ingegeven

gedachtegoed, waarvan een hele groep of gemeenschap het slachtoffer dreigt te worden, zou worden verspreid en gebanaliseerd en zodoende bij de bevolking ingang zou vinden, zonder dat, teneinde de persvrijheid en de vrijheid van meningsuiting verder maximaal te waarborgen, een einde wordt gesteld aan de feitelijke immuniteit verleend aan het merendeel van de overige drukpersmisdrijven, die doorgaans slechts één of enkele individuen treffen.

De door de grondwetgever met de wijziging van het artikel 150 genomen maatregel is ongetwijfeld ook in evenredigheid met het nagestreefd doel. De intrinsieke bijzondere verwerpelijkheid van alle door racisme en xenofobie ingegeven drukpersmisdrijven, die dreigen de waarden geldend in een democratische samenleving aan te tasten, verantwoordt immers dat een effectievere en efficiëntere vervolging van deze soort drukpersmisdrijven mogelijk wordt gemaakt, terwijl de genomen maatregel ook niet in de weg staat dat, geconfronteerd met bijzonder verwerpelijke drukpersmisdrijven, die niet door racisme en xenofobie zouden zijn ingegeven en die derhalve niet noodzakelijkerwijze van aard zouden zijn de waarden geldend in een democratische samenleving aan te tasten, voor een Hof van Assisen vervolgingen zouden worden ingesteld. De vrijheid van meningsuiting en drukpers wettigen het behoud van deze voor de slachtoffers van de niet door racisme en xenofobie ingegeven drukpersmisdrijven minder efficiënte rechtstoegang.

2.1.11. *Nopens de beweerde onontvankelijkheid van de strafvordering ingevolge het bepaalde in het artikel 25 van de Grondwet.*

Met het stelsel van de successieve of getrapte aansprakelijkheid ingesteld door het artikel 25 van de Grondwet, beoogde de grondwetgever de personen, die met de schrijver of auteur samenwerken, waaronder de drukker en de verspreider, te beschermen en aldus een privé-censuur van hunnentwege te vermijden. Drukker en verspreider zijn er dientengevolge niet toe gehouden de gedrukte of verspreide teksten op hun inhoud na te gaan en kunnen, voor zover tenminste de schrijver bekend is en zijn woonplaats in België heeft, uit hoofde van de door hen verleende medewerking aan een drukpersmisdrijf niet worden vervolgd.

Zoals hierboven onder 2.1.10. uiteengezet, kunnen de aan de beklaagden ten laste gelegde feiten evenwel niet worden aangezien als drukpersmisdrijven.

De door het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981 geïmplementeerde medewerking impliceert immers niet de uitdrukking van een gedachte, doch het wetens en willens verlenen van medewerking aan een vereniging of groep, die kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie verkondigt in de omstandigheden voorzien door het artikel 444 van het Strafwetboek. Voormeld artikel 3 vereist derhalve niet dat drukker en verspreider een inhoudelijke controle zouden uitvoeren van de gedrukte of verspreide teksten, doch verbiedt wel aan de drukker en de verspreider, zoals aan eender welke andere burger, wetens en willens hun medewerking te verlenen aan een vereniging of groep, die kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie verkondigt in de omstandigheden voorzien door het artikel 444 van het Strafwetboek, ongeacht de inhoud van de gedrukte of verspreide teksten.

Zoals hierboven reeds uiteengezet onder 2.1.10., kan uit hoofde van welbepaalde publicaties de eendaadse samenloop met een misdrijf voorzien in het artikel 1 van de Wet van 30 juli 1981 mogelijk niet worden uitgesloten, doch de immuniteit, die de drukker of verspreider alsdan zou genieten wat betreft laatsvermeld misdrijf, sluit zijn strafrechtelijke aansprakelijkheid uit hoofde van het misdrijf voorzien door het artikel 3 van de Wet van 1981, dat geenszins de beoordeling van een gedachte impliceert, niet uit. Het artikel 25 van de Grondwet, dat een uitvloeisel is van artikel 19, waarborgt immers enkel de vrijheid om zijn mening te uiten.

Van dergelijke eendaadse samenloop zijn er overigens, naar het oordeel van het Hof, slechts concrete aanwijzingen voorhanden wat betreft de teksten uitgaande van RG 2 en van RG 3, waarvan sprake in de rechtstreekse dagvaarding van 29 januari 2001 onder “A. De Feiten”. Nazicht van de data van deze teksten leert evenwel dat ze allen dateren van voor de geïncrimineerde periode, zodat ze, wat betreft de problematiek van de eventuele eendaadse samenloop met de hangende de geïncrimineerde periode ten laste gelegde feiten in de zin van het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981, buiten beschouwing mogen worden gelaten.

De door het artikel 25 van de Grondwet aan de drukker of verspreider verleende (voorwaardelijke) immuniteit, laat, hoe dan ook, de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de beklaagden uit hoofde van het behoren tot, alsmede uit hoofde van alle overige hen ten laste gelegde vormen van medewerking, die niet gepaard gaan met de uitdrukking van een gedachte, onverkort.

2.1.12. Nopens de voorgehouden schending van het bepaalde in het artikel 58 (en in het artikel 120) van de Grondwet.

De beklaagden zijn geen leden van een van beide wetgevende kamers, zodat de bescherming van het artikel 58 van de Grondwet op hen niet toepasselijk is.

Voor de misdrijven gepleegd bij het uitbrengen van een mening of stem in de uitoefening van hun parlementaire functies genieten de leden van de beide Kamers een absolute immuniteit. Deze immuniteit, die een toepassing is van het beginsel van de scheiding der machten, dekt tevens de gewraakte woorden, welke worden opgenomen in de gedrukte teksten van het parlement. Woorden uitgesproken door zelfde parlementsleden buiten het parlamentsgebouw genieten daarentegen deze immuniteit niet.

Het beginsel van de scheiding der machten verzet er zich dan ook tegen dat het bewijs dat de politieke partij het Vlaams Blok dient te worden aangezien als een groep of vereniging, die kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie verkondigt in de omstandigheden genoemd in het artikel 444 van het Strafwetboek, zou worden bijgebracht hetzij aan de hand van de door parlementsleden, behorende tot de politieke partij het Vlaams Blok, in de uitoefening van hun parlementaire functies in het parlamentsgebouw uitgebrachte meningen of stemmen, hetzij aan de hand van de weergave van deze meningen of stemmen in de gedrukte teksten van het Parlement. Het Hof zal, bij de door te voeren beoordeling van de gedragingen van de groep of vereniging en binnen de hierboven gestelde perken, derhalve geen rekening houden met dergelijke meningen of stemmen. De “tussenkomsten in het parlement” en “het

indienen van wetsvoorstellen” uitgaande van parlementsleden of leden van de Vlaamse Raad van de politieke partij het Vlaams Blok, waarvan gewag wordt gemaakt door de rechtstreeks dagende partijen, worden zodoende buiten beschouwing gelaten en inzonderheid de door de beklaagden in hun conclusie voor het Hof (pag. 69 en 70) aangehaalde wetsvoorstellen, interpellaties en tussenkomsten van kamerlid en Vlaams volksvertegenwoordiger F.D..

De hoegrootheid van de burgerlijke vordering, waarvan de gegrondheid door het Hof zal dienen te worden onderzocht, kan uiteraard geen incidentie hebben op de ontvankelijkheid van de strafvordering.

2.2.1. Nopens het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981 in het algemeen, het verband met de artikelen 1, 2 en 2bis van zelfde wet en de verenigbaarheid met het legaliteits- en voorzienbaarheidsbeginsel.

Het misdrijf voorzien door het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981 impliceert het voorhanden zijn van de hiernavolgende constitutieve elementen:

- het bestaan van een vereniging of groep, die kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie bedrijft of verkondigt in de omstandigheden van artikel 444 van het Strafwetboek;
- het behoren tot die vereniging of groep of het verlenen van medewerking aan die vereniging of groep;
- het wetens en willens plegen van de feiten.

Met groep of vereniging dient hierbij te worden verstaan een, in mindere of meerdere mate gestructureerde, groepering op vrijwillige basis en met een zekere duurzaamheid. Deze groepering dient niet noodzakelijkerwijze rechtspersoonlijkheid te bezitten. Politieke partijen worden hierbij niet uitgesloten, zoals zulks het geval is inzake de criminele organisaties.

Afgezien van de overige hierna nog te bespreken vereisten, moet door de groep of vereniging discriminatie of segregatie worden bedreven of verkondigd. Uit de voorbereidende werkzaamheden volgt dat de wetgever hiermede heeft bedoeld dat de groep of vereniging (zelf of door tussenkomst van haar leden) de misdrijven pleegt genoemd in de artikelen 1 en 2 (en 2 bis) van de wet. Niets meer, maar ook niets minder. Het amendement-Vanderpoorten, dat er toe strekte zulks expliciet te vermelden, werd kennelijk enkel verworpen ingevolge het antwoord van Minister Moureaux, die, met verwijzing naar het advies van de Raad van State, uitdrukkelijk bevestigde dat de voorgestelde tekst van het artikel 3 geen andere draagwijdte had.

Meteen is het ook duidelijk dat de door het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981 geviseerde activiteit van de groep of vereniging, ook al wordt de groep of vereniging door het artikel 3 niet strafbaar gesteld, wel degelijk als dusdanig een strafbaar karakter in de zin van de artikelen 1, 2 of 2 bis van zelfde wet dient te vertonen. De omstandigheid dat de groep of vereniging, zo deze geen rechtspersoonlijkheid bezit, ook in het kader van de artikelen 1, 2 of 2bis van de wet niet strafrechtelijk

aansprakelijk kan worden verklaard, is niet van aard iets aan deze vaststelling te veranderen.

Op “*het bedrijven van discriminatie of segregatie*”, dat in onderhavige zaak niet ter beoordeling staat, hoeft niet verder te worden ingegaan.

Met “*het verkondigen van discriminatie of segregatie*” dient, in acht genomen de reeds aangehaalde vaststaande bedoeling van de wetgever, het “*aanzetten tot discriminatie, rassenscheiding, haat of geweld*” te worden verstaan. Overigens mag worden aangenomen dat, zo een groep of vereniging kennelijk en herhaaldelijk aanzet tot discriminatie, rassenscheiding, haat of geweld, deze groep of vereniging meteen ook discriminatie, rassenscheiding, haat of geweld als haar leer bekend maakt.

Wat het “*aanzetten*” betreft, is het zo dat een algemene aanmoediging tot het bedrijven van discriminatie, rassenscheiding, haat of geweld reeds volstaat. Een ten aanzien van medeburgers in de openbaarheid vereisten van het artikel 444 van het Strafwetboek gehouden pleidooi voor een discriminerende wetswijziging kan derhalve, ook al kan dergelijke wetswijziging slechts tot stand komen op de door de Grondwet voorziene wijze, ongetwijfeld als een algemene aanmoediging tot het bedrijven van discriminatie worden aangezien.

Het eerste lid van het artikel 1 van de Wet van 30 juli 1981 geeft een definitie van hetgeen moet worden verstaan onder “discriminatie” in de zin van deze wet, namelijk: “elke vorm van onderscheid, uitsluiting, beperking of voorkeur, die tot doel heeft of ten gevolge heeft of kan hebben dat de erkenning, het genot of de uitoefening op voet van gelijkheid van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden op politiek, economisch, sociaal of cultureel terrein of op andere terreinen van het maatschappelijk leven, wordt tenietgedaan, aangetast of beperkt.”

De woorden “of kan hebben” werden, in overeenstemming met de klassieke leer van het eventueel opzet, door de Belgische wetgever toegevoegd aan de door het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie gegeven definitie van het begrip “discriminatie”. Hierbij kan gewezen worden op de artikelen 53 van het EVRM en 5.2° van het BUPO, krachtens dewelke beide verdragen de mogelijke ruimere waarborgen inzake de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden in de verdragsstaat, hetzij ingevolge de interne wetgeving, hetzij ingevolge andere verdragen, onverkort laten.

“De rechten van de mens en de fundamentele vrijheden” staan hierbij voor het geheel van de rechten, welke bescherming bieden tegen een mogelijk machtsmisbruik van de overheid en welke tevens aan eenieder een vrij en menswaardig bestaan moeten waarborgen. Ze worden door de burger ontleend aan onder meer de Grondwet, de internationale mensenrechtenverdragen waarbij België partij is en de door de rechtspraak erkende algemene rechtsbeginselen.

Ten aanzien van de particulieren zijn de grondrechten, welke zijn opgevat als een bescherming tegen de overheid, in beginsel niet afdwingbaar. Terzijde gelaten dat bepaalde grondrechten desalniettemin derdenwerking, minstens indirecte

derdenwerking hebben, kan de wetgever, hoe dan ook, een schending van mensenrechten door particulieren strafbaar stellen.

De Wet van 30 juli 1981, welke tot stand kwam in uitvoering van de door België krachtens het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie, opgemaakt te New-York op 7 maart 1966 en goedgekeurd bij Wet van 9 juli 1975, aangegane verplichtingen, heeft aldus, minstens op het vlak van de bij deze wet verboden aanzet tot discriminatie, zonder beperking, horizontale werking gegeven aan alle grondrechten zonder onderscheid, of deze nu rechtstreekse werking hebben of niet, en dit op alle terreinen van het maatschappelijk leven.

De omstandigheid dat het kader, waarin het krachtens de wet aan de rechtsonderhorigen in hun onderlinge verhoudingen verboden is aan te zetten tot differentiatie, aldus ruim omschreven en veel omvattend is, tast, naar het oordeel van het Hof, evenwel het legaliteits- en voorzienbaarheidsbeginsel niet aan, nu niet iedere differentiatie, die tot doel heeft of ten gevolge heeft of kan hebben dat de erkenning, het genot of de uitoefening op voet van gelijkheid van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden wordt tenietgedaan, aangetast of beperkt, verboden is.

Vooreerst dient de aanzet tot differentiatie, om als door de wet verboden te worden aangezien, te zijn gebaseerd op specifieke criteria, te weten “het zogenaamd ras, de huidskleur, de afkomst of de nationale of etnische afstamming” en plaats te grijpen in de omstandigheden van openbaarheid genoemd in het artikel 444 van het Strafwetboek, terwijl voorts met “ieder onderscheid, uitsluiting, beperking of voorkeur” dient te worden verstaan, zoals klassiek aanvaard bij beperkingen van grondrechten of nog bij de schending van het gelijkheidsbeginsel, ieder onderscheid, uitsluiting, beperking of voorkeur, die de legitimiteits- en proportionaliteitstoets niet kan doorstaan. Een differentiatie die, zoals door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens gesteld, “gesteund is op een objectieve en redelijke rechtvaardiging, die te beoordelen is in verband met het doel en de gevolgen van de betreffende maatregel en rekening houdend met de in een democratische samenleving algemeen heersende principes” is geoorloofd.

De omstandigheid dat de strafrechter dergelijke toetsing dient door te voeren houdt enkel verband met het noodzakelijkerwijze door hem door te voeren onderzoek naar het voorhanden zijn van de constitutieve bestanddelen van het misdrijf en tast evenmin het legaliteits- en voorzienbaarheidsbeginsel aan.

Zo in het merendeel van de gevallen dergelijke toetsing slechts een eenvoudige oefening zal zijn, is het weliswaar niet uitgesloten dat met betrekking tot bepaalde specifieke voorstellen tot differentiatie de oefening heel wat delicates wordt. Er mag evenwel niet worden voorbijgegaan aan het feit dat de strafrechter, ook al vereist de wet geen bijzonder opzet, in deze gevallen aan de hand van de concrete elementen van de zaak marginaal zal dienen te toetsen of het “aanzetten tot discriminatie” nog wel kan worden aangezien als een “door racisme en xenofobie ingegeven daad”, waarvan de wet de bestraffing beoogt en waarvan de rechtsonderhorige, in het kader van het vereist algemeen opzet, derhalve kan weten dat het een strafrechtelijk beteugelbare daad is. Enkel deze bijzondere aard van het misdrijf wettigt immers de door de wet ingestelde beperking van de vrijheid van meningsuiting.

Van segregatie of rassenscheiding wordt door de wet geen specifieke definitie gegeven, zodat de gewone betekenis van deze woorden dient te worden weerhouden, te weten: "afscheiding van bevolkingsgroepen in een land met gemengde bevolking" (van Dale, Nieuw Handwoordenboek der Nederlandse Taal).

Zoals hierboven uiteengezet, dient, overeenkomstig de wil van de wetgever, met het verkondigen van discriminatie ook het aanzetten "tot haat en geweld" te worden begrepen. Overigens zijn "haat en geweld" vormen van verboden discriminatie bij uitstek, nu zij van aard zijn de meest fundamentele rechten en vrijheden aan te tasten (te weten het recht op leven en op persoonlijke integriteit en het recht niet te worden onderworpen aan vernederende handelingen, die de getroffene in zijn ogen of in de ogen van derden krenken of zijn menselijke waardigheid ernstig aantasten, onverminderd het door de Grondwet gewaarborgd recht op een menswaardig bestaan). Een loutere belediging valt niet onder het begrip "aanzetten tot haat". De aanzet dient van aard te zijn derden tot haatgevoelens te bewegen ten aanzien van de geïsoleerde persoon, groep of gemeenschap of van de leden ervan.

De door de wet verboden gronden tot discriminatie zijn "het zogenaamd ras, de huidskleur, de afkomst of de nationale of etnische afstamming".

Zoals blijkt uit de Memorie van Toelichting bij het wetsontwerp tot versterking van de wetgeving tegen racisme, dient het begrip "nationale afstamming" als een ruimer begrip te worden aangezien, dat ook de "nationaliteit" omvat. De vervanging door de Wet van 20 januari 2003 van het woord "nationaliteit" door de woorden "nationale afstamming" impliceerde derhalve geenszins een afzwakking van de bestaande wet. Hierbij dient te worden benadrukt dat uit de omstandigheid dat, krachtens het artikel 1.2. van het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie, een onderscheid tussen onderdanen en niet-onderdanen door Staten is toegestaan, niet kan worden afgeleid dat het aan particulieren zou zijn toegestaan dergelijk onderscheid te maken. Overigens dient ook voor een door de Belgische Staat gemaakt onderscheid tussen vreemdelingen en eigen onderdanen een objectieve en redelijke verantwoording voorhanden te zijn. De artikelen 10 en 11 van de Grondwet zijn immers toepasselijk ten aanzien van alle rechten en vrijheden en staan derhalve een discriminerende differentiatie tussen onderdanen en niet-onderdanen in de weg (Arbitragehof, arrest nr. 106/2003 van 22 juli 2003). Tenslotte dient er op gewezen te worden dat een onderscheid op grond van nationaliteit ook een dekmantel kan zijn voor een onderscheid op grond van het zogenaamd ras of nog op grond van het etnisch aspect van de nationale afkomst.

De groep of vereniging dient voorts de discriminatie of segregatie "kennelijk en herhaaldelijk" te bedrijven of te verkondigen in de omstandigheden van openbaarheid van het artikel 444 van het Strafwetboek.

Met de vereiste dat de groep of vereniging "kennelijk en herhaaldelijk" discriminatie of segregatie bedrijft of verkondigt, heeft de wetgever willen uitsluiten dat "personen te goeder trouw misleid worden of de houding van de groep of vereniging niet kennen of dat zij ertoe blijven behoren, niettegenstaande de houding van de groep of vereniging", zodat de wil om tot de groep of vereniging te behoren niet langer in twijfel kan

worden getrokken (Bespreking van en stemming over de artikelen – Kamer van Volksvertegenwoordigers – zitting van 22 januari 1981).

Deze vereiste impliceert tevens dat, wat betreft het misdrijf voorzien door het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981, zeker is voldaan aan het voorzienbaarheidsbeginsel. De groep of vereniging dient immers duidelijk en voor eenieder herkenbaar te zijn als een groep of vereniging, die discriminatie bedrijft of verkondigt.

Het “behoren tot” een groep of vereniging houdt enkel in dat de dader, natuurlijke persoon of rechtspersoon, deel uitmaakt van de groep of vereniging, hetgeen aan de hand van de concrete elementen van de zaak dient te worden nagegaan. Het ontplooiën van enige activiteit binnen de groep of vereniging is hierbij niet vereist. Ook het “verlenen van medewerking”, waarmede dient te worden verstaan het op enigerlei wijze verlenen van steun aan de werking van de groep of vereniging, houdt niet het plegen van als dusdanig strafbare daden in. Het strafbaar karakter van het “behoren tot” en van het “verlenen van medewerking aan” spruit enkel voort uit de wetenschap dat de groep of vereniging, tot dewelke men behoort of aan dewelke men zijn medewerking verleent, kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie bedrijft of verkondigt in de omstandigheden van het artikel 444 van het Strafwetboek.

Het is dan ook duidelijk dat het misdrijf voorzien door het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981 impliceert dat de dader “wetens en willens” handelt.

2.2.2. Nopens de verenigbaarheid van de Wet van 30 juli 1981, inzonderheid van het artikel 3 ervan, met het recht op vrijheid van meningsuiting, het recht op vreedzame vergadering, het recht op vrijheid van vereniging en het recht op vrije verkiezingen.

De Wet van 30 juli 1981 staat niet in de weg dat door een groep of vereniging schokkende, verontrustende of zelfs kwetsende ideeën worden geuit. Zo willen het pluralisme, de verdraagzaamheid en de geest van openheid, zonder dewelke een vrije en democratische samenleving niet bestaat. Het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981 legt dus geenszins de dwingelandij van “het correct denken” op. Kritiek, zelfs hevige kritiek door eender welke groep of vereniging en nog meer door een politieke partij is en blijft mogelijk. Het publiek debat is een noodzakelijke en wezenlijke waarborg voor het correct functioneren van de democratische instellingen. Kritiek geuit ten aanzien van de allochtone bevolking van het land is door de wet als dusdanig zeker niet verboden. De eventuele problemen veroorzaakt door zelfde deel van de bevolking mogen en moeten kunnen worden aangekaart. Ook objectief en redelijk te verantwoorden voorstellen teneinde te verhelpen aan deze eventuele problemen mogen ongetwijfeld nog steeds worden geformuleerd.

Hetgeen het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981 beoogt - het bedrijven van discriminatie of segregatie buiten beschouwing gelaten - is te beletten dat een groep of vereniging, het weze een politieke partij, zich gaat profileren als een groep of vereniging, die systematisch aanzet tot discriminatie, rassenscheiding, haat of geweld ten aanzien van een individu of bepaalde delen van de bevolking op grond van hun zogenaamd ras, hun huidskleur, hun afkomst of hun nationale of etnische afstamming, kortom systematisch aanzet tot door racisme of xenofobie ingegeven onverdraagzaamheid. Dergelijke door racisme of xenofobie ingegeven

onverdraagzaamheid is onverenigbaar met de waarden geldend in een democratische, vrije en pluralistische samenleving en wettigt dan ook de beperking van het recht op vrijheid van meningsuiting, van het recht op vreedzame vergadering en van het recht op vrijheid van vereniging, welke de Wet van 30 juli 1981 impliceert.

Onder 2.1.10. werd, mede met verwijzing naar het artikel 17 van het EVRM, reeds uiteengezet onder welke voorwaarden beperkingen van de rechten gewaarborgd door het EVRM en de andere mensenrechtenverdragen door een nationale regelgeving mogelijk zijn.

De door de Wet van 30 juli 1981 ingestelde beperking van het recht op vrijheid van meningsuiting (in het kader van het artikel 3 evenwel enkel in hoofde van de groep of vereniging), van het recht op vreedzame vergadering en van het recht op vrijheid van vereniging beantwoordt aan het legitimiteitsbeginsel, nu deze beperking in een democratische samenleving noodzakelijk voorkomt ter bescherming van “de goede naam of de rechten van anderen”, alsmede ter bescherming van “de rechten en vrijheden van anderen”, zoals voorzien door enerzijds de artikelen 10.2. van het EVRM en 19.3° van het BUPO en anderzijds de artikelen 11.2. van het EVRM en 21 en 22.2. van het BUPO.

De Wet van 30 juli 1981 werd overigens uitgevaardigd, zoals reeds vermeld onder 2.1.10., in uitvoering van het artikel 4 van het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie opgemaakt te New-York. Tevens kan worden verwezen naar “de resolutie van de Raad van Europa, die door de afgevaardigden van de ministers op 31 oktober 1968 werd aangenomen betreffende de te nemen maatregelen tegen ophitsing tot rassenhaat en vreemdelingenhaat”, vermeld in het Verslag namens de commissie voor de justitie uitgebracht door de heer Van Cauwenberghe (Kamer van Volksvertegenwoordigers – zitting van 22 januari 1981).

Het door België bij de toetreding tot het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie geformuleerd voorbehoud, waarbij de noodzaak tot eerbiediging van het recht op vrijheid van meningsuiting, alsmede van het recht op vreedzame vergadering en op vrijheid van vereniging werd benadrukt, houdt uiteraard niet in dat België zich het recht zou hebben ontzegd om, middels een nationale regelgeving en zoals toegelaten door de internationale mensenrechtenverdragen, voor een democratische samenleving noodzakelijke, redelijke en verantwoorde beperkingen aan de aldus ingeroepen rechten in te stellen.

Wat betreft de verenigbaarheid van de Wet van 30 juli 1981, inzonderheid van het artikel 3 van deze wet, met het legaliteits- en voorzienbaarheidsbeginsel wordt verwezen naar hetgeen reeds werd uiteengezet onder 2.2.1. Ten overvloede dient er op gewezen te worden dat deze beginselen niet vereisen dat de wet iedere gebruikte term zou definiëren, doch enkel dat eenieder kan voorzien wat strafbaar is of niet. Zoals reeds gesteld, staat de vereiste van het “kennelijk en herhaaldelijk” bedrijven of verkondigen door de groep of vereniging, waartoe de rechtsonderhorige behoort of zijn medewerking verleent, hiervoor borg, terwijl voor het overige de in de wet gebruikte terminologie, naar het oordeel van het Hof, niet van aard is de voorzienbaarheid in hoofde van de rechtsonderhorigen aan te tasten.

Inzake de vereiste dwingende maatschappelijke noodzaak, verwijst het Hof naar het hierboven aangehaald Verslag namens de commissie voor justitie, waarbij door de heer Van Cauwenberghe werd uiteengezet om welke redenen, die op heden overigens onverkort gelden, er in België een behoefte was aan wetteksten ter bestrijding van door racisme en xenofobie ingegeven daden en waarbij onder meer het volgende werd gesteld:

“Aanslagen tegen personen, die ingegeven zijn door antisemitisme, xenofobie of racisme, leken in ons land steeds minder heftig dan in de buurlanden. Recente gebeurtenissen zetten die bewering evenwel op losse schroeven.

Twee factoren moeten daarbij worden onderstreept. Enerzijds is daar de economische crisis. Ze is een voedingsbodem waaruit reacties opschieten zoals het verstoten van vreemdelingen, die voortaan als mededingers in de strijd om een behoorlijk levenspeil of als aansprakelijk voor die crisis worden ervaren. Anderzijds is er het recente ontstaan van nieuwe racistische theorieën en het weer opduiken van oude antisemitische opvattingen zoals bijvoorbeeld het minimaliseren van het aantal slachtoffers van het nazisme.

...

Die verstoting komt slechts zelden tot uiting in daden, maar jammer genoeg vindt zij in de huidige economische crisis een gunstige voedingsbodem, te meer daar de crisis gepaard gaat met racistische theorieën die dergelijke uitingen intellectueel ondersteunen.

...

Bovendien zijn er symptomatische feiten. In Antwerpen verspreidt het V.M.O. pamfletten die de zuiverheid van het Vlaamse ras verdedigen, de gastarbeiders denigreren en ze van corruptie beschuldigen. In de streek van Charleroi deed in een fabriek met 30% werknemers van vreemde afkomst, een pamflet de ronde waarin de vreemdelingen werden afgeschilderd als sociale parasieten die leven van kinderbijslag en sociale vergoedingen en behept zijn met aangeboren misvormingen. Hun echtgenoten werden met denigrerende bewoordingen bedacht en voorts werd hun repatriëring zoniet hun uitroeiing geëist.

... Recente geschriften van Brusselse burgemeesters, die racistische gevoelens zouden kunnen opwekken of in de hand werken bij een bevolking, die de gevolgen van de economische crisis aan den lijve ondervindt en die een schuldige zoekt voor het afbrokkelen van haar levensstandaard, moeten echter worden gebrandmerkt.

Bovendien wijzen de auteurs erop dat in crisisperioden het latente racisme voor electorale doeleinden wordt geëxploiteerd. ...

Het gebruik van valse gegevens en publicitaire stunts met een electorale bedoeling kunnen een niet onaanzienlijke invloed hebben op de publieke opinie, die gevoelig is voor het beeld van de parasitaire vreemdeling.

De mythe van de vreemdeling die een ‘profiteur van de sociale zekerheid’ is, moet worden bestreden. ...

Bijgevolg bestaat ook in ons land de noodzaak om te reageren. Weliswaar kan alleen de opvoeding de mentaliteit ten gronde veranderen, maar toch moeten, aangezien racisme dikwijls het gevolg is van onwetendheid van wat ‘anders’ is, in afwachting dat de opvoeding betere vruchten afwerpt, strafrechtelijke sancties worden genomen om de uitingen ervan te bestrijden.”

Wat betreft de pertinentie van de maatregel ingevoerd door het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981, waarbij het behoren tot of het medewerking verlenen aan een groep of vereniging, die kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie bedrijft of verkondigt in de omstandigheden van het artikel 444 van het Strafwetboek, strafbaar werd gesteld, dient te worden herinnerd aan het door de wetgever hierbij beoogd doel, waarbij kan worden verwezen naar de algemene bespreking van de amendementen van de regering (Kamer van Volksvertegenwoordigers – zitting van 22 januari 1981):

“De heer Dejardin verheugt zich daarentegen over die bepaling, welke een nuttige aanvulling vormt van de wet van 1934 op de privé-milities en die een doelmatiger bestrijding van de verenigingen die racistische theorieën verkondigen, mogelijk zal maken, te meer daar deze organisaties sinds de economische crisis zeer actief zijn. De Minister vindt dat dit artikel het belangrijkste is van alle voorgestelde maatregelen. Dank zij die bepaling zal men groeperingen kunnen bestrijden welke racisme of xenofobie propageren; men zal in onze wetgeving geen maatregelen moeten opnemen die de politieke overheid in staat stellen die bewegingen te ontbinden en de wetgeving op de privé-milities te verstrakken. Immers, alleen de rechterlijke macht mag in die aangelegenheid bevoegd zijn. De goedkeuring van een dergelijke bepaling, zal het mogelijk maken zich gedeeltelijk te richten naar de eisen van het internationale recht. Artikel 4, B van het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie bepaalt immers dat de partijen zich er toe verbinden organisaties, alsook georganiseerde en alle andere propaganda-activiteiten die *rassendiscriminatie in de hand werken en daartoe aanzetten, onwettig te verklaren en te verbieden, en deelneming aan zodanige organisaties of activiteiten bij de wet als strafbaar aan te merken.*”

Het strafbaar stellen van eenieder, die behoort tot of zijn medewerking verleent aan een groep of vereniging, die kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie bedrijft of verkondigt in de omstandigheden van het artikel 444 van het Strafwetboek, dient hierbij als een efficiënt middel ter bestrijding, zoals door de wetgever beoogd, van zodanige groep of vereniging. De strafbaarstelling van de leden of medewerkers van de groep of vereniging is immers van aard het verder bestaan of de verdere werking van de groep of vereniging op de helling te stellen, in de mate althans dat de groep of vereniging verder kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie bedrijft of verkondigt in de omstandigheden voorzien in het artikel 444 van het Strafwetboek.

De Wet van 30 juli 1981 stelt uiteraard ook diegenen, die zelf discriminatie of segregatie bedrijven of verkondigen, strafbaar krachtens haar artikelen 1, 2 en 2bis, doch deze bepalingen laten, afgezien van de praktische hinderpalen die zich hierbij kunnen voordoen (auteurs onbekend of beschermd door de parlementaire onschendbaarheid), niet toe een groep of vereniging, die geen rechtspersoonlijkheid bezit, te treffen.

De bewering dat een zelfde resultaat zou kunnen worden bekomen ingevolge de procedure voorzien bij het artikel 15ter van de Wet van 4 juli 1989 is, naar het oordeel van het Hof, onterecht. Een tijdelijke intrekking van de overheidsdotatie kan mogelijk de groep of vereniging in zekere mate in haar werking hinderen, doch is niet van aard de groep of vereniging er effectief van te weerhouden verder discriminatie of segregatie te bedrijven of te verkondigen in de omstandigheden van het artikel 444 van het Strafwetboek.

Het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981 is ook in evenredigheid met het nagestreefd doel, nu, ter bestrijding van de groep of de vereniging, krachtens dit artikel enkel relatief beperkte straffen ten aanzien van diegenen, die wetens en willens tot de groep of vereniging behoren of er hun medewerking aan verlenen, kunnen worden opgelegd, zonder dat enige verdere sanctie ten aanzien van de groep of vereniging zelf kan worden getroffen. Zoals uit de hierboven aangehaalde algemene bespreking van de amendementen van de regering blijkt, heeft de wetgever bewust geopteerd voor deze beperkte maatregel, om te vermijden dat verderstrekkende maatregelen, zoals de mogelijkheid tot ontbinding van dergelijke groepen en verenigingen, zouden dienen te worden voorzien. In het door de wetgever ontworpen systeem heeft de groep of vereniging, het weze een politieke partij, haar verder bestaan en werking, ondanks een veroordeling van haar leden of medewerkers, in handen, nu het haar vrij staat duidelijk afstand te nemen van het verleden en naar de toekomst toe het haar toegerekende wederrechtelijk handelen te staken.

Al was het maar om laatstvermelde reden, mist de bewering dat het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981 het recht op vrije verkiezingen zou aantasten, feitelijke grondslag.

Aangenomen evenwel dat het recht op vrije verkiezingen ook het recht impliceert niet gecensureerde politieke propaganda te voeren, is de beperking er toe strekkende door racisme en xenofobie ingegeven propaganda tegen te gaan, waarbij een politieke partij kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie zou verkondigen in de zin van het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981, verantwoord om dezelfde redenen als deze hierboven aangehaald inzake de beperking van het recht op vrijheid van meningsuiting, het recht op vreedzame vergadering en het recht op vrijheid van vereniging.

2.3.1. Nopens de in aanmerking te nemen bewijselementen.

De ten laste gelegde misdrijven kunnen uiteraard slechts als bewezen worden aangezien, zo uit de overgelegde stukken blijkt dat de politieke partij het Vlaams Blok hangende de geïncrimineerde periode, als groep of vereniging, kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie verkondigde in de omstandigheden van het artikel 444 van het Strafwetboek. Zulks houdt evenwel niet in dat stukken, welke dateren van voor de geïncrimineerde periode, daarom uit de debatten zouden dienen te worden geweerd. Waar de incriminatie impliceert dat de politieke partij het Vlaams Blok reeds van bij de aanvang van de geïncrimineerde periode voor de beklaagden duidelijk herkenbaar was als een groep of vereniging, die kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie verkondigde in de omstandigheden van het artikel 444 van het Strafwetboek, dient door het Hof immers noodzakelijkerwijze te worden nagegaan of deze groep of vereniging ook reeds in de periode voorafgaand aan de geïncrimineerde periode kennelijk en herhaaldelijk discriminatie of segregatie verkondigde in de omstandigheden van het artikel 444 van het Strafwetboek. De stukken daterende van voor de geïncrimineerde periode kunnen daarenboven dienstig zijn ter interpretatie van de stukken uitgaande van zelfde groep of vereniging hangende de geïncrimineerde periode. Zo kan er op gewezen worden dat, blijkens de statuten van het Vlaams Blok, door het partijbestuur geen standpunten kunnen worden ingenomen, die ingaan tegen de grondbeginselen vermeld in het (van voor de geïncrimineerde periode daterend) "Oranje Boekje", waarvan de aanvaarding als toetredingsvoorwaarde tot de partij geldt en die het overleg op politiek-ideologisch gebied beheersen.

Er is evenmin enige aanleiding de stukken uitgaande van de plaatselijke geledingen van de politieke partij het Vlaams Blok uit de debatten te weren, vooral nu er geen aanwijzingen voorhanden zijn dat het Vlaams Blok de inhoud ervan ooit op enigerlei wijze zou hebben afgekeurd.

Uit de statuten van de politieke partij het Vlaams Blok blijkt overigens:

- dat de partijraad controlerecht heeft op alle publicaties, ook die van lagere organen en de publicatie van een tekst kan verbieden of de inhoud en opmaak ervan kan wijzigen;
- dat de verantwoordelijke voor propaganda, als lid van het partijbestuur, onder meer de arrondissementele en plaatselijke besturen helpt en adviseert bij het vormen en uitbouwen van propagandaploegen, de propaganda-activiteiten organiseert en coördineert en instaat voor het praktisch laten vervaardigen, verspreiden en bezorgen van het propagandamateriaal;
- dat de provinciale besturen, die een afgevaardigde hebben in de partijraad, controle uitoefenen op de naleving en de richtlijnen der ondergeschikte besturen;
- dat het arrondissementeel bestuur, waarvan de voorzitter optreedt als vertegenwoordiger van de partijraad, de aard van de politieke werking voortdurend toetst aan de richtlijnen van de partijraad en de hiërarchisch hogere instanties, alsmede de afdelingen en kernen erkent.

De sterk uitgebouwde en gehiërarchiseerde structuur van de politieke partij het Vlaams Blok laat er met andere woorden geen twijfel over bestaan dat de plaatselijke geledingen wel als componenten van de politieke partij het Vlaams Blok dienen te worden aangezien en dat de van hen uitgaande plaatselijke blaadjes, pamfletten en brochures inhoudelijk in overeenstemming zijn met de door de partij verdedigde standpunten.

Wat de voorgehouden door RD 1 onrechtmatig verkregen stukken betreft, verwijzen de beklagden met enige precisie enkel naar het arrest – nr. 89.368 - van de Raad van State van 28 augustus 2000.

Blijkens vooraangehaald arrest van de Raad van State is het zo:

- dat door de heer F. V. op 23 augustus 2000 een verzoekschrift werd ingediend om bij uiterst dringende noodzakelijkheid de schorsing te vorderen van de van De Post uitgaande “reglementering van augustus 2000 inzake het verkiezingsdrukwerk”;
- dat De Post zich met deze reglementering, waarvan de tekst aan het Vlaams Blok werd toegestuurd op 11 augustus 2000, het recht voorbehield, wat de niet-geadresseerde verkiezingsdrukwerken betreft, na te gaan of de inhoud ervan strijdig was met de openbare orde en de zendingen, welke geacht werden aan te zetten tot racisme of xenofobie, voor advies over te maken aan het RD 1;
- dat de periode van enkele weken, gedurende dewelke verkiezingspropaganda – waarop de bestreden reglementering betrekking had - mocht worden gevoerd, inging op 28 augustus 2000;
- dat door de Raad van State bij arrest van 28 augustus 2000 de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid werd bevolen van het hierboven aangehaald onderdeel van de bestreden reglementering.

Waar de door de Raad van State bevolen schorsing inging op 28 augustus 2000, terwijl de periode binnen dewelke verkiezingspropaganda mocht worden gevoerd eveneens op 28 augustus 2000 een aanvang nam, zijn er geen aanwijzingen voorhanden dat de bestreden reglementering ooit uitvoering kreeg.

Door de beklagden wordt met andere woorden niet aannemelijk gemaakt dat RD 1 bepaalde van de door haar aangewende stukken zou hebben verkregen in het kader van de uitvoering van deze reglementering.

Mogelijk kan niet worden uitgesloten dat De Post in de maanden voorafgaand aan deze reglementering, op grond van een onderling gesloten Protocol en aan de hand van een door RD 1 opgestelde lijst van hiervoor in aanmerking komende verantwoordelijke uitgevers, aan RD 1 bepaalde niet nader gepreciseerde stukken zou hebben voorgelegd voor advies en toetsing aan de Wet van 30 juli 1981.

Ook al dient deze praktijk, wegens de schending van het verbod op preventieve censuur (en niet van het recht op privacy), als onrechtmatig of onregelmatig te worden aangezien, is er desalniettemin geen aanleiding op die grond enig door RD 1 aangewend stavingstuk uit de debatten te weren, nu hierbij geen op straffe van nietigheid voorgeschreven vorm werd miskend en de betrouwbaarheid van het bewijsmateriaal ook op generlei wijze werd aangetast.

Enige aanwijzing dat het recht van de beklagden op een eerlijk proces werd miskend is er evenmin.

Rekening houdende met de elementen van de zaak in haar geheel genomen, is het immers zo:

- dat De Post, die vreesde dat haar aansprakelijkheid in het gedrang zou kunnen komen, te goeder trouw handelde, hetgeen afdoend blijkt uit de mededeling van de hierboven besproken reglementering aan het Vlaams Blok;
- dat zelfde stukken, hoe dan ook, niet aan RD 1, waarvan de goede trouw hierbij evenmin in vraag te stellen is, werden overgemaakt met het oog op het instellen van onderhavige procedure;
- dat, waar RD 1 in de mogelijkheid is een multitudine aan stukken daterende van jaren voorheen over te leggen, vaststaat dat RD 1, buiten iedere onrechtmatigheid of onregelmatigheid om, deze stukken ook steeds ingevolge de loutere publieke verspreiding ervan en derhalve door de tussenkomst van eender wie heeft kunnen bemachtigen.

Het Hof heeft, bij het onderzoek van de zaak, niet enkel de door de rechtstreeks dagende partijen uitdrukkelijk aangehaalde citaten uit de door hen overgelegde stavingstukken in aanmerking genomen, doch wel al deze stukken in hun geheel.

2.3.2. Nopens het bestaan van een groep of vereniging.

Er kan bezwaarlijk betwist worden dat de sedert jaren bestaande en als dusdanig ook werkzame politieke partij het Vlaams Blok dient te worden aangezien als een gestructureerde groepering op een vrijwillige basis en met een zekere duurzaamheid en derhalve “een groep of vereniging” in de zin van het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981 uitmaakt.

De omstandigheid dat de politieke partij het Vlaams Blok niet strafrechtelijk aansprakelijk kan worden verklaard, hetgeen enkel toe te schrijven is aan het feit dat deze geen rechtspersoonlijkheid bezit, is irrelevant, nu de “groep of vereniging” ook niet strafbaar wordt gesteld in het kader van het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981.

2.3.3. Nopens het kennelijk en herhaaldelijk aanzetten tot haat in de omstandigheden van het artikel 444 van het Strafwetboek.

Uit de door de rechtstreeks dagende partijen overgelegde stukken blijkt ontegensprekelijk dat de politieke partij het Vlaams Blok bij het voeren van haar propaganda, zowel voor als hangende de geïncrimineerde periode, op openlijke en systematische wijze het zogenaamd ‘zondebokmechanisme’ hanteert.

Er wordt in de aldus naar het groot publiek toe gevoerde propaganda permanent een hatelijk beeld van de ‘vreemdelingen’ opgehangen, teneinde bij de bevolking (al dan niet latent reeds aanwezige) gevoelens van vreemdelingenhaat aan te wakkeren, te onderhouden en op de spits te drijven, met als achterliggende bedoeling het behalen van stemmen en, na een desgevallend overweldigend electoraal succes, de op het vlak van de ‘vreemdelingenpolitiek’ voorgestelde zeer verstrekkende discriminerende voorstellen ook in de praktijk te kunnen omzetten.

Het beeld dat aldus van de ‘vreemdelingen’ wordt opgehangen is dat van de vreemdelingen als misdadigers verantwoordelijk voor het gevoel van onveiligheid bij de eigen bevolking ingevolge allerhande criminaliteit, van de vreemdelingen als broodrovers verantwoordelijk voor de werkloosheid bij de eigen bevolking, van de vreemdelingen als profiteurs van de sociale voorzieningen op kosten van de hardwerkende eigen bevolking, van de vreemdelingen als bevoordeeld door de multiculturele maatschappij, gepromoot door de klassieke partijen, ten nadele van de eigen bevolking, die door zelfde klassieke partijen in de kou wordt gelaten, en van de vreemdelingen als ingevolge hun cultuur, godsdienst en gewoontes onintegreerbare fanatiekelingen, die een bedreiging vormen voor de eigenheid en de cultuur van het eigen volk.

De door het Vlaams Blok hierbij aangebrachte feiten, cijfermatige gegevens en statistisch materiaal strekken er duidelijk niet toe de bevolking louter te infomeren of op te komen tegen bepaalde wantoestanden, hetgeen uiteraard is toegelaten, doch wel degelijk, gelet op de systematische en eenzijdige wijze waarop deze gegevens worden aangebracht en op de daarbij gehanteerde slogantaal of sarcasme, de bevolking aan te zetten tot vreemdelingenhaat en deze ook warm te maken voor de voorgestelde discriminerende maatregelen.

Het door racisme en xenofobie ingegeven karakter van de verspreide publicaties wordt voorts nog aangescherpt door de inlassing van talrijke spotprentjes en foto's, er toe strekkende een belachelijk (omwille van onder meer uiterlijk en kledij), negatief of bedreigend beeld van de 'vreemdelingen' te geven, alsmede door bepaalde teksten, die, mede ingevolge de woordkeuze en formulering, een ten aanzien van de 'vreemdelingen' uitgesproken hatelijk karakter hebben.

Deze hatelijke beeldvorming van de 'vreemdelingen' is ook een permanent gegeven in de door het Vlaams Blok gevoerde propaganda. Het beeld wordt daadwerkelijk ingehamerd bij de bevolking. In bepaalde krantjes wordt daar haast op ieder blad en/of zelfs meerdere malen per blad opnieuw op teruggekomen.

De geviseerde 'vreemdelingen' zijn, afgezien van de illegalen en de Afrikanen in het algemeen, de overgrote groep van de allochtone bevolking van het land, namelijk de zogenaamde 'gastarbeiders', meer bepaald de Noord-Afrikanen en de Turken, zowel van de eerste, de tweede als de derde generatie, zonder onderscheid naar hun verblijfstatuut en ongeacht zelfs de desgevallend inmiddels door hen verworven Belgische nationaliteit.

Teneinde te verhelpen aan al de aldus voorgehouden aan de vreemdelingen toe te schrijven miserie van het eigen volk, worden door de politieke partij het Vlaams Blok diverse discriminerende maatregelen voorgesteld, welke allen een gemeenschappelijk einddoel hebben, namelijk de terugkeer naar de landen van herkomst van het allergrootste gedeelte van de allochtone bevolking. Nopens de aldus door het Vlaams Blok geformuleerde voorstellen en de evolutie in het programma zal verder worden ingegaan onder 2.3.4.

Thans wordt het systematisch ophangen van een hatelijk beeld van de 'vreemdelingen' verder besproken. Alle teksten die hier op wijzen kunnen uiteraard niet worden aangehaald.

De hiernavolgende ten exemplatieve titel aangehaalde en van de politieke partij het Vlaams Blok en haar geleidingen uitgaande teksten, welke maar een greep zijn uit talrijke andere teksten met een zelfde draagwijdte, kaderen allen in de systematisch tegen de 'vreemdelingen' gevoerde haatcampagne en dienen dan ook in dit kader te worden gelezen. Ze zijn evenwel van aard het hierboven uiteengezette afdoend te illustreren.

Worden aldus aangehaald:

stavingstuk 4 van de rechtstreeks dagende partijen: het blad "*Antwerps Nieuws*",

1996, eerste kwartaal:

uittreksels:

- onder de titel "*Borgerhout, vakantieoord voor Marokkaanse bendes?*":

"Wij zijn een volk. En wij willen een volk blijven. Geen smeltkroes, geen allegaartje, geen vuilbakgemeenschap. Vlaanderen was en is een gastvrij land. Waar in de loop der eeuwen reeds ontelbaren een nieuwe thuis hebben gevonden, en door de Vlamingen

werden aanvaard. In de loop van dezelfde geschiedenis echter hebben de Vlamingen ook al degenen buitengesloten die ons bezetten, beroofden of zelfs maar bedreigden. Zijn wij dan vandaag zo anders, omdat wij vragen dat enkel zij die onze wetten en onze cultuur willen respecteren een kans zouden krijgen om Vlaming te worden? Zijn wij zo anders omdat wij afwijzend reageren op de massale Noordafrikaanse invasie van mensen die onze cultuur ondergeschikt achten aan hun godsdienstvisie? Die onze wetten volkomen minachten, omdat zij niet met bruto geweld worden afgedwongen? “

- onder de titel “Antwerpse Criminaliteitscijfers 1995, Opnieuw een stijging van 5%”.

“Volgens de officiële cijfers stagneert de vreemdelingencriminaliteit rond de veertig procent. Cijfers over de criminele daden van ondertussen Belg geworden vreemdelingen ontbreken echter. Als men de criminaliteit van de ‘nieuwe Belgen’ bij die van de vreemdelingen zou rekenen komt men boven de 50%.”; bij deze tekst hoort een grafiek, welke de stijgende vreemdelingencriminaliteit dient te illustreren en waarbij de ‘vreemdeling’ telkens in stijgende grootte karikaturaal wordt afgebeeld als een fluitende en met fikse stap zich verplaatsende Maghrebijn, met bruine huid, zwart kroezelhaar, een haakse, dikke neus en dikke rode lippen, gekleed in een gestreepte djellabah, met een rode fez op het hoofd en een roverszak op de rug.

becommentariëring door het Hof:

Het eerste uittreksel werd weerhouden omwille van onder meer woordkeuze en taalgebruik. Door de aanwezigheid van de vreemdelingen zou onze maatschappij een “smeltkroes, een “allegaatje”, een “vuilbakgemeenschap” dreigen te worden. Deze aanwezigheid wordt voorts gelijkgesteld met een “invasie”. De Noord-Afrikaanse herkomst van de geviseerde vreemdelingen wordt hierbij uitdrukkelijk vermeld, terwijl de tot deze bevolkingsgroep behorende mensen, zonder enig onderscheid, worden afgeschilderd als mensen die slechts bereid zijn onze wetten na te leven, zo zulks met bruto geweld wordt afgedwongen.

Het tweede uittreksel werd weerhouden niet alleen omdat het een voorbeeld is van het permanent opnieuw aankaarten van de ‘vreemdelingencriminaliteit’, doch ook omdat het uiting geeft aan het feit dat nationaliteit als dusdanig niet het door het Vlaams Blok weerhouden criterium is. Ook de criminaliteit van de “nieuwe Belgen” zou bij de vreemdelingencriminaliteit moeten gerekend worden. De grafiek en de bijbehorende spotprent wijzen hier eveneens op. De ‘vreemdelingencriminaliteit’ wordt gelinkt aan de persoon van de Maghrebijn, die hierbij met duidelijk raciale trekken en kledij wordt afgebeeld.

stavingstuk 6 van de rechtstreeks dagende partijen: het blad “Antwerps Nieuws, 1996, herfst:

uittreksels:

- voorpagina onder de titel "Antwerpen bezette stad Vlaams Blok in het verzet": "Een op vijf van de Antwerpse werklozen en één op drie van de bijstandgenieters zijn niet-Europeaanen. Voor wat de Antwerpse criminaliteitscijfers betreft, stellen we vast dat 40% van de gevatte daders vreemdelingen zijn. Het Vlaams Blok wil Antwerpen teruggeven aan de Antwerpenaren. De Sinjoren moeten zich opnieuw thuis voelen in hun eigen stad, in hun eigen wijk, in hun eigen straat.

Alleen via het voeren van een 'eigen volk eerst'-beleid kunnen de belangen van de Antwerpenaren gevrijwaard worden. ...

Opnieuw zullen vele honderden miljoenen – ditmaal via het sociaal impulsfonds – besteed worden aan de zogenaamde integratie van vreemdelingen.

Het Vlaams Blok is en blijft voorstander van de begeleide terugkeer van de meerderheid der niet-Europese vreemdelingen naar hun landen van herkomst."

- onder de titel "Het vreemdelingen-probleem in Antwerpen":

"Het aantal vreemdelingen in Antwerpen neemt toe. De overlast ook. Zoveel is duidelijk.

...

Het is overduidelijk dat het in deze stad gevoerde beleid tegen de zogenaamde 'kansarmoede' (lees 'voor de vreemdelingenintegratie') de eigen Antwerpse bevolking schromelijk te kort doet.

De cijfers op een rij. ... Van dit aantal samengesteld uit 153 nationaliteiten, vormen de Marokkanen met 36% de grootste groep, gevolgd door de Turken met 12% en de Nederlanders met 10%. ... Vreemdelingen-criminaliteit: het grote taboe. ... In 1994 waren 40% van de gevatte daders vreemdelingen, 38% in 1995. Voor wat de diefstallen met geweld betreft, swingen de cijfers helemaal de pan uit: 54% van de gevatte daders zijn vreemdelingen. ... OCMW: veel is niet genoeg. Van de volledig uitkeringsgerechtigde werklozen in deze stad was vorig jaar 19% vreemdeling, terwijl 30% van de bijstandgenieters buitenlander was. ... Onderwijs: eigenheid komt in het gedrang. ... De vreemdelingen vertegenwoordigen hier 32% van de leerlingen (hiervan zijn 18% Marokkanen, 6% Turken en 8% anderen)."

- onder de titel "Immigratie: De Oplossingen.":

"Immigratiestop.

... Ook de verdoken inwijking door middel van de gezinshereniging ... moet onmogelijk worden gemaakt.

Werk voor eigen volk eerst.

... dient de nationaliteitsvoorwaarde behouden te blijven. Voor de tijdelijk en contractueel tewerkgestelden, zonder ambtenarenstatuut, dient dezelfde voorwaarde gesteld te worden.

Sociale huisvesting voor eigen volk eerst.

Bij de toekenning van sociale woningen en appartementen dient voorrang gegeven te worden aan behoeftige gezinnen en personen van ons eigen volk.

Gescheiden onderwijs.

... *Het Vlaams Blok pleit voor de oprichting van een apart onderwijsnet voor islamitische vreemdelingen. Via dit apart onderwijsnet moeten de vreemdelingen van de 2de en 3de generatie voorbereid worden op de begeleide terugkeer naar hun landen van herkomst.*

Onze wijken heroveren.

Het Vlaams Blok opteert voor een heroveringstrategie teneinde de verdringing van de eigenlijke bewoners door de niet-Europese vreemdelingen een halt toe te roepen.

De islamisering tegengaan.

De toenemende islamisering van onze wijken dient te worden afgeremd door het effectief uitvoeren van een moskeestop. Het overgrote aantal moskeeën, koranscholen en islamitische centra dient vervangen te worden door een tijdelijke centrale moskee en/of islamitisch ontmoetingscentrum aan de rand van de stad."

- onder de titel "Eindelijk de waarheid over het vreemdelingenprobleem!": "In 'Immigratie: de tijdbom tikt!' leest u eindelijk de waarheid over het vreemdelingenprobleem. Geen enkel taboe blijft overeen. In dit boek vindt u tevens het geactualiseerde 70-puntenplan van het Vlaams Blok dat aantoont dat de begeleide terugkeer van de meerderheid der niet-Europese vreemdelingen geen utopie is, maar een concreet en realistisch alternatief voor het falende integratiebeleid."

- onder de titel "Vrije Tribune": "De steeds toenemende aanwezigheid van Marokkanen en Turken heeft onze wijk grondig veranderd, maar zeker niet ten goede. De straten zijn vuil, de Vlaamse winkels hebben moeten sluiten, de mensen voelen zich niet meer veilig, verkrotte huizen worden verhuurd aan illegalen die dan in de wijk komen stelen en roven."

becommentariëring door het Hof:

Vooreerst wijzen de onderscheiden aangehaalde uittreksels er op hoe in een uitgave van kwestieus blad in vijf afzonderlijke artikelen telkens opnieuw wordt teruggekomen op de 'vreemdelingenproblematiek'.

Het eerste uittreksel is typisch omwille van woordkeuze en taalgebruik. Omwille van de aanwezigheid van de vreemdelingen wordt Antwerpen beschouwd als een "bezette stad", die in het "verzet" dient te gaan. Hierop worden zowel de 'vreemdelingencriminaliteit' als de 'vreemdelingenwerkloosheid' aangekaart om, na gewezen te hebben op de kost van de integratie, de ultieme remedie te bepleiten, namelijk "de begeleide terugkeer van de meerderheid der niet-Europese vreemdelingen naar hun landen van herkomst", met andere woorden ook van de vreemdelingen, die geen misdrijven plegen en wel werken.

In het tweede uittreksel wordt, na er op gewezen te hebben dat de Marokkanen en de Turken het grootste percentage aan vreemdelingen vertegenwoordigen, nogmaals teruggekomen op de 'vreemdelingencriminaliteit' en de 'vreemdelingenwerkloosheid'. Vervolgens wordt er op gewezen dat door de grote aanwezigheid van Turken en Marokkanen in het onderwijs onze "eigenheid" in het gedrang zou komen.

In het derde uittreksel worden de door het Vlaams Blok voorgestelde discriminerende voorstellen naar het groot publiek toe bepleit.

In het vierde uittreksel wordt het 70-punten plan naar het groot publiek toe bepleit, waarbij de *“begeleide terugkeer van de meerderheid der niet-Europese vreemdelingen”* wordt voorgesteld niet als een utopie, maar als *“een concreet en realistisch alternatief voor het falende integratiebeleid”*.

In het vijfde uittreksel wordt de toenemende aanwezigheid van Marokkanen en Turken gelinkt aan de verloederings van de stad en het gevoel van onveiligheid bij de bevolking.

stavingstuk 59 van de rechtstreeks dagende partijen: de brochure *“Eigen volk eerst, Vlaams Blok, Reeds 20 jaar de stem van het volk”*, 1997:

uittreksel:

vermeldende op de middelste pagina's onder de hoofding: *“500.000 werklozen, waarom nog gastarbeiders?”*:

Links onder de titel: *“Wist U dat...”* o.m. het volgende:

“... er in België zo'n 400.000 vreemdelingen verblijven, die van buiten Europa komen?

... deze vreemdelingen ons jaarlijks 30 miljard aan werkloosheidsuitkeringen, 15 miljard aan kinderbijslag en 15 miljard aan gezondheidszorg kosten?

... deze vreemdelingen verantwoordelijk zijn voor 40 % van de misdaden?

... deze vreemdelingen een bedreiging vormen voor onze culturele eigenheid?”

Rechts onder de titel: *“Het Vlaams Blok is geen voorstander van de multiculturele samenleving. Het Vlaams Blok verdedigt het behoud van onze culturele eigenheid en identiteit. Daarom ook bepleit het Vlaams Blok de begeleide terugkeer van het merendeel der niet-Europese vreemdelingen”*, onder meer de hiernavolgende voorstellen:

“- de onmiddellijke terugkeer van illegale, criminele en werkloze vreemdelingen.

- Een waterdichte immigratiestop.

- Er moet een humaan maar kordaat terugkeerbeleid voor de andere vreemdelingen worden gevoerd.

- Werk en sociale woningen voor eigen volk eerst.”

becommentariëring door het Hof:

Dit uittreksel is een klassiek voorbeeld van hoe het 'zondebokmechanisme' wordt gehanteerd. Op het ene blad wordt gewezen op de kost (werkloosheidsuitkeringen en overige sociale voorzieningen) en het gevaar (criminaliteit en aantasting van de culturele eigenheid), welke de vreemdelingen vertegenwoordigen, terwijl op het andere blad de oplossingen worden voorgesteld, waaronder een algemene achteruitstelling van de vreemdelingen ten bate van de eigen bevolking op het vlak van het *“werk en de sociale woningen”* en een *“kordaat terugkeerbeleid voor de andere vreemdelingen”* (namelijk deze die wel werken en geen misdrijven begaan).

stavingstuk 7 van de rechtstreeks dagende partijen: het blad *“Antwerps Nieuws”*, 1997, tweede trimester:

uittreksel:

onder de titel *“Burgemeester Leona Detiège: Vreemdelingen eerst!”*:

“... Mohamed, flik: bangelijk! ... Merkwaardig toch, dat net de vertegenwoordigers van de bevolkingsgroep met de hoogste criminaliteitsgraad van Antwerpen perse politieagent moet worden. Wellicht krijgen alle brandstichters binnenkort een uitnodiging om brandweerman te worden? En alle pedofielen een betrekking in het stadsonderwijs? Eén ding is zeker: als Mohammed ook ‘flik’ wordt, zal er meer dan één Antwerpenaar terecht een ‘bangelijk’ gevoel hebben...”

Ali en Yousouf: stadsambtenaren? ... Mohamed moet niet enkel de politie infiltreren, hij moet ook nog burgemeester kunnen worden. ...

Terwijl er in deze stad meer dan 22.000 Vlaamse werklozen zijn wil de Antwerpse burgemeester dus het werk geven aan ... vreemdelingen.”

becommentariëring door het Hof:

Dit uittreksel wijst er op hoe de problematiek van het al dan niet aanvaarden van vreemdelingen binnen het politiekorps op een voor de vreemdelingen bijzonder hatelijke wijze wordt aangekaart. De criminaliteit wordt gelinkt aan voornamen zoals *“Mohamed”, “Ali”* en *“Yousouf”*. Dergelijke aanwerving wordt voorts gelijkgesteld met de aanwerving van *“brandstichters”* bij de brandweer en van *“pedofielen”* in het onderwijs. Iedere Antwerpenaar dient ook een *“bangelijk”* gevoel te hebben de dag dat *“Mohammed”* politieman wordt.

stavingstuk 132 van de rechtstreeks dagende partijen: het blad “Vrij Vlaanderen, Sterk Europa”, 1997, december:

uittreksels:

onder de titel *“Aanvullende woordenverklaring sinds de rellen in Anderlecht”*:

“Verkrachten: is in een multiculturele samenleving de intiemste vorm van integratie. Door domme en ouderwetse Vlamingen onbegrepen vorm van interraciale fysieke communicatie (zie ‘integratie’).

Vreemdelingenwijken: waar andere wetten gelden dan in de rest van het land, waar de politie buiten moet blijven, waar brandweerlui vogelvrij zijn, waar drugs en prostitutie tot de vrijhandel behoren...”

becommentariëring door het Hof:

De eerste definitie, waarbij integratie wordt geassocieerd aan verkrachting, is als bijzonder hatelijk te bestempelen. De tweede definitie wijst op de klassieke associatie door het Vlaams Blok van het geheel van de allochtone bevolking met allerlei vormen van misdadigheid.

stavingstuk 65 van de rechtstreeks dagende partijen: het blad “Het Vlaams Blok in Erpe-Mere”, 1998, eerste kwartaal:

uittreksels:

- onder de titel *“De Mislukking van het integratiesprookje”*:

“Na de eerste grote vreemdelingenrellen in Brussel (in 1991) werden vele miljarden belastinggeld geïnvesteerd in allerlei zogenaamde integratieprojecten en ‘samenlevingscontracten’. In plaats van meer integratie, kregen we echter steeds meer vandalisme, meer criminaliteit en meer drugs. ... Alsof er nog niet genoeg geld verspild is geweest, wordt ervoor gepleit om nog eens een pak in de migrantengemeenschap te pompen. ... De tienduizenden Vlaamse werklozen en échte kansarmen - die niet plunderen, geen drugs verhandelen, geen leerkrachten molesteren en geen straatteur organiseren - blijven ondertussen in de kou staan.”

- onder de titel *“Gevangenis”*:

“Ruim 40% van de gevangenisbevolking bestaat uit vreemdelingen. Bijna de helft van deze categorie zijn Turken en Noordafrikanen. Al deze vreemde gevangenen kosten ons 2,8 miljard per jaar.”

becomentariëring door het Hof:

Het eerste uittreksel is opnieuw een voorbeeld van het gehanteerde ‘zondebokmechanisme’. Na integratie te hebben geassocieerd aan *“meer vandalisme, meer criminaliteit en meer drugs”*, wordt de grote kost, die de integratieprojecten zouden vertegenwoordigen, gesteld tegenover de toestand van de door de overheid in de kou gelaten *“tienduizenden Vlaamse werklozen en échte kansarmen – die niet plunderen, geen drugs verhandelen, geen leerkrachten molesteren en geen straatteur organiseren”*.

In het tweede uittreksel wordt nogmaals teruggekomen op de ‘vreemdelingencriminaliteit’, welke wordt gelinkt aan de Turken en Marokkanen.

stavingstuk 50 van de rechtstreeks dagende partijen: het tijdschrift “De vier torens”, 1998, april-mei-juni:

uittreksel:

onder de titel *“Vreemdelingen Criminaliteit een duidelijk verband”*:

- onder de hoofding *“Rijkswacht stopt drugdealer voorgoed”*: *“Vrijdag 7 november ’97 weigerde de Marokkaan Said Charki te stoppen toen de rijkswacht hem wilde oppakken voor drughandel. Met zijn peperdure BMW 325I reed deze ‘kansarme allochtoon’ op de rijkswachters in. ...”*

- na de hoofding *“Marokkanen bepotelen lerares”* en de hoofding *“Infitada in Zuid-West-Vlaanderen”*, de hoofding *“De multiculturele nachtmerrie: feiten en fictie”*:

“Dit is slechts een greep uit de waslijst van misdaden en vandalenstreken van het afgelopen jaar. Een paar frappante voorbeelden die de pers haalden. Veel groter is het aantal misdaden dat niet de pers haalde of die slechts op een verdoezelde manier

werden beschreven. Dat is de realiteit van vandaag, de realiteit van de meeste Vlaamse steden. ...

Iedereen die ogen heeft, ziet het. De massale immigratie van niet-Europese vreemdelingen vormt een steeds grotere bedreiging voor de toekomst van Europa. Honderdduizenden niet-Europese vreemdelingen overspoelen de Europese steden en gemeenten. De oorspronkelijke bewoners verlaten de wijken waar de vreemdelingen zich vestigen. De woningprijzen dalen en de buurt trekt nog meer vreemdelingen aan. Ganse wijken verloederen en verpauperen. Legale en illegale vreemdelingen raken verzeild in kleine en grote criminaliteit en vervoegen het leger van werklozen en bestaansminimumtrekkers.

Dit is de multiculturele samenleving die de wereldvreemde ideologen van de traditionele partijen ons willen opdringen. Dit multiculturalisme bedreigt de eigenheid en de identiteit van de Europese volkeren. De opgedrongen smeltkroes van volkeren, culturen, talen en waarden betekent het einde van onze beschaving. Als nationalistische partij vecht het Vlaams Blok voor het behoud van de culturele eigenheid en identiteit van ons volk. Het Vlaams Blok is derhalve geen voorstander van de multiculturele maatschappij. Dat is niet zo vanzelfsprekend.”

- onder de hoofding “Geen vrije meningsuiting voor nationalistes”: “Het programma van het Vlaams Blok is duidelijk en biedt oplossingen voor een hele resem van samenlevingsproblemen. De begeleide terugkeer van de grote meerderheid der niet-Europese vreemdelingen, een harde aanpak van de criminaliteit en de drughandel, het stopzetten van gesjoemel en corruptie, de hervorming van het gerechtelijk apparaat. Het Vlaams Blok biedt pasklare oplossingen.”

becommentariëring door het Hof:

Deze uittreksels illustreren best de gehanteerde slogantaal en sarcasme, welke de bevolking tot vreemdelingshaat dient aan te zetten.

Een jeugdige misdadiger van Marokkaanse afkomst, welke, naar aanleiding van een tussenkomst van de Rijkswacht en zijn poging om op de rijkswachters in te rijden, door deze laatsten werd doodgeschoten, wordt hierbij sarcastisch voorgesteld als een “kansarme allochtoon” met zijn “peperdure BMW 325I”.

Titels zoals “Marokkanen bepotelen lerares”, “Infitada in Zuid-West-Vlaanderen” en “De multiculturele nachtmerrie: feiten en fictie” of nog zinnen zoals “Honderdduizenden niet-Europese vreemdelingen overspoelen de Europese steden en gemeenten” en “De opgedrongen smeltkroes van volkeren, culturen, talen en waarden betekent het einde van onze beschaving” wijzen duidelijk op de aldus gehanteerde slogantaal.

In fine worden de pasklare oplossingen van het Vlaams Blok vermeld, waaronder de “begeleide terugkeer van de grote meerderheid der niet-Europese vreemdelingen”.

stavingstuk 79 van de rechtstreeks dagende partijen: het blad “*t Blok in Aalst*”, 1998, herfst:

uittreksel:

onder de titel “*De vrouw in de islam*”: “*Het ethisch imago van de islamitische wereld houdt maar stand zolang men niet achter de façade kijkt of de getuigenis van een islamitische vrouw hoort...In de islam is de vrouw binnen het huwelijk totaal rechteloos. De koran voorziet uitdrukkelijk dat een man zijn vrouw mag slaan als hij vreest dat ze ongehoorzaam zou kunnen worden ....De islamitische man kan zijn vrouw verstoten door driemaal een rituele verstotingformule uit te spreken.*

Deze formaliteit kan in een minuut afgehandeld worden. ... Betwistingen over de kinderen zijn er ook niet: tot zeven jaar kunnen ze bij hun moeder blijven, daarna worden ze onherroepelijk eigendom van de vader. ... Een vrouw die verkrachting aangeeft wordt opgesloten in een cel zolang niet bewezen is dat ze zelf geen aanleiding tot die verkrachting heeft gegeven. ... Niets kan de minachting voor de vrouw beter illustreren dan de besnijdenis. Anders dan bij mannen is de besnijdenis bij de vrouwen een blijvende sexuele verminking: de clitoris wordt geheel of gedeeltelijk geamputeerd. Dit is de mildste vorm, de zogenaamde kleine besnijdenis. Bij de infibulatie of grote besnijdenis worden alle uitwendige geslachtsorganen weggesneden en worden vervolgens de rauwe randen van de wonde dichtgenaaid waarbij slechts een kleine opening wordt gelaten om te urineren en te menstrueren. Dit alles gebeurt vaak in uiterst primitieve en onhygiënische omstandigheden. De houding van de islam tegenover de vrouw toont duidelijk aan dat de Europese en islamitische wereld totaal verschillend zijn. We kunnen dan ook niet dulden dat onze samenleving door islamitische wetten en zeden wordt geïnfiltrerd. ... Men mag in dit land het Vlaams Blok onbepaald aanvallen en beschimpen, maar op de zeden en gewoonten van de ‘allochtone medemens’ – hoe barbaars ook – mag blijkbaar geen enkele vorm van kritiek geuit worden.”

becommentariëring door het Hof:

De toestand van de vrouw in de islam wordt hierbij duidelijk niet aangebracht om de bevolking te informeren of om op enigerlei wijze op te komen voor de toestand van de vrouwen in de islamwereld, doch wel enkel om het imago van de “*allochtone medemens*”, zoals deze spottend wordt genoemd, als onethisch en barbaars te kunnen bestempelen en aldus bij te dragen tot de gevoerde haatcampagne.

stavingstuk 66 van de rechtstreeks dagende partijen: “*Het Vlaams Blok in Erpe-Mere*”, herfst 1998: zelfde tekst als deze vermeld onder stavingstuk 79

stavingstuk 49 van de rechtstreeks dagende partijen: het blad “*De Veujvechter*”, 1999, tweede trimester:

uittreksel:

onder de titel *“Hou stand, wij komen er aan!”*: *“...‘ Etnische zuivering’ is als bezig’ ...In Brussel merkt iedereen hoe steeds meer wijken van hun oorspronkelijke bevolking gezuiverd worden! De overheid werkt daar aan mee door onze wetten en reglementen in bepaalde wijken niet meer toe te passen en door vreemde gewoontes die tegen onze gevoelens indruisen, te gedogen (zoals het barbaars afslachten van schapen). Nadat de meeste van onze landgenoten uit die wijken gevlucht zijn, blijven nog enkel diegenen over die niet weg kunnen omdat ze er gewoonweg de middelen niet voor hebben. De zwaksten van ons volk worden in grote delen van onze stad dagdagelijks geterroriseerd, en zij moeten achter hun vergrendelde deuren machteloos toezien hoe hun wijk verloedert.”*

becomentariëring door het Hof:

Opnieuw kan gewezen worden op de met titels zoals *“Hou stand, wij komen er aan!”* of nog *“...‘ Etnische zuivering’ is als bezig’...”* gehanteerde slogantaal. Inhoudelijk worden de als criminelen met vreemde en barbaarse gewoontes voorgestelde vreemdelingen geplaatst tegenover *“de zwaksten van ons volk”*, die *“dagdagelijks geterroriseerd”* worden en achter *“vergrendelde deuren machteloos (moeten) toezien hoe hun wijk verloedert”*.

stavingstuk 27 van de rechtstreeks dagende partijen: het blad “Brussels nieuws”, 1999 september-oktober:

uittreksels:

- onder de titel *“Inspectie bevestigt wat het Vlaams Blok al vele jaren zegt”*: *“In de eerste plaats moet er een halt worden toegeroepen aan de toevloed van vreemdelingen in de beide onderwijsnetten en moet deze maatregel gepaard gaan met de uitbouw van een onderwijsnet voor vreemdelingen ter voorbereiding van hun terugkeer naar hun landen van herkomst.”*

- onder de titel *“De vreemdelingenoverrrompeling, Na onze wijken, nu ook het parlement”*: *“Men kon het gemakkelijk zien aankomen. Nadat grote groepen vreemdelingen de voorbije tientallen jaren vele van onze wijken demografisch aan het overheersen zijn, is sinds 1995 ook het aandeel van de mensen van vreemde origine in onze politieke instellingen aan het toenemen. Even de feiten op een rijtje. In 1989 was van de 75 verkozenen in het Brussels parlement geen enkele van vreemde oorsprong. Met de verkiezingen van 1995 waren ze plots met vier. En nauwelijks vier jaar later, in 1995 zijn ze reeds met acht.*

Als het aan dit tempo verdergaat, kunnen de ‘Brusselse’ parlementsleden van vreemde oorsprong in 2004 reeds met 16 zijn, in 2009 met 32, of met meer, en dat op 75... Op dat moment zullen zij in onze stad een onweerstaanbare politieke macht vormen. En dat alles ten gevolge van de waanzinnige immigratiepolitiek van de traditionele partijen, en de bereidwillige uitverkoop van onze nationaliteit door deze zelfde partijen. Wie onze

toekomst en die van de kinderen niet ziet zitten in een zich steeds meer islamiserend Brussel, heeft daarentegen slechts één middel van verzet. Het noemt: Vlaams Blok."

- onder de titel "De Brusselse regeerakkoorden": "... Integendeel: het is reeds zover gekomen dat er in Brussel vaak geen middelen meer zijn om de mensen van ons eigen volk te helpen." met een bijbehorende spotprent, waarop vreemdelingen worden afgebeeld, die samentroepen voor een hut met de pancarte 'Reisbureau' en de affiche "België ... zijn dopgeld ... zijn OCMW ... zijn kindergeld"

- onder de titel "Mustapha met penitentiair verlof": "Iedereen kent de welgevulde loopbaan van de kleine Mustapha die al vanaf zijn 12de levensjaar kan terugblikken op meer dan 150 (gekende) criminele feiten, waaronder de beroving en verkrachting van een 75-jarige vrouw. Waarschijnlijk om zijn reïntegratie in onze multiculturele samenleving te bevorderen, werd hem door de lakse overheid op 24 juli jongstleden een penitentiair verlof van 24 uren verleend ..."

becommentariëring door het Hof:

Hier opnieuw blijkt hoe in een editie zoveelmaal wordt teruggekomen op de 'vreemdelingenproblematiek'.

Het eerste uittreksel wijst er op hoe door het Vlaams Blok ten aanzien van het groot publiek wordt gepleit voor een afzonderlijk onderwijsnet voor vreemdelingen ter voorbereiding van hun terugkeer naar hun landen van herkomst.

In het tweede uittreksel kan opnieuw het gebruik van slogantaal worden aangemerkt: "De vreemdelingenoverrompeling, Na onze wijken, nu ook het parlement". Inhoudelijk wordt de omstandigheid dat in het Brussels Parlement een aantal democratisch verkozen personen van Belgische nationaliteit, maar van vreemde herkomst zetelen, gehekeld. Voorts wordt bij de bevolking de vrees aangewakkerd dat deze groep mettertijd een "onweerstaanbare politieke macht" zou gaan uitmaken. Als slot wordt de oplossing voor dit voorgehouden dreigend gevaar aangeboden: "Wie onze toekomst en die van de kinderen niet ziet zitten in een zich steeds meer islamiserend Brussel, heeft daarentegen slechts één middel van verzet. Het noemt: Vlaams Blok."

In het derde uittreksel wordt, in het kader van het 'zondebokmechanisme', opnieuw het voorgehouden bevoordelen van de vreemdelingen ten nadele van het eigen volk te berde gebracht. Een sarcastisch spotprentje ondersteunt de tekst.

Het laatste uittreksel, waarbij de gehekelde lakse houding van de overheid inzake penitentiair verlof ten aanzien van een jonge vreemdeling, Mustapha genaamd, die bijzonder hatelijke daden had gepleegd, wordt gelinkt aan het opzet zijn "reïntegratie in onze multiculturele maatschappij" te bewerkstelligen, reveleert eveneens de wil van het Vlaams Blok haatgevoelens bij de bevolking te doen ontstaan.

stavingstuk 28 van de rechtstreeks dagende partijen: het blad "Brussels Nieuws", december 1999-januari 2000:

uittreksels:

- voorpagina: *"We moeten echter de waarheid onder ogen durven zien. Die waarheid is dat Brussel stilaan aan het verworden is tot een stad waar de Brusselse Vlamingen verdwijnen, tot een stad die haar identiteit aan het verliezen is, tot een stad die verpaupert en waar de misdaad welig tiert, tot een stad tenslotte die langzaam maar zeker wordt ingepalmd door een mengelmoes van volkeren met een sterk Arabisch-islamitische inslag."*

- na een artikel onder de titel *"De VLD bedriegt haar kiezers andermaal: 'Nieuwe Belgen' bij de vleet"*, een artikel onder de titel *"Criminaliteit en de cultuur van de allochtonen"*: *"Onmiddellijk werden de ouden koeien als sociaal-economische positie, woonomgeving, scholing, discriminatie en achterstelling van stal gehaald om als verklaringsfactoren te dienen voor de niet te ontkennen, proportioneel zeer hoge criminaliteitscijfers bij Marokkaanse jongeren. Frank Van Gemert zegt evenwel zeer duidelijk: als binnen een en dezelfde arme stadswijk tussen twee groepen jongeren een groot verschil bestaat wat betreft crimineel gedrag, dan volstaan ter verklaring sociaal-economische factoren niet en moet de factor cultuur in overweging genomen worden";*

- onder de titel *"Vlaamse gemeenschapscommissie: het gat van 294 miljoen"*: *"... vele miljoenen voor de gemeenschapscentra, waarvan sommigen wel zalen verhuren voor besnijdenisfeesten van de islamitische gemeenschap, maar het ook nodig vinden een akkoord te sluiten om het Vlaams Blok niet langer tot hun lokalen toe te laten. ... Onze boodschap is dan ook simpel en duidelijk: besteed het geld aan diegenen waarvoor het bedoeld is: het eigen volk."*

becommentariëring door het Hof:

Deze uittreksels tonen nogmaals aan hoe in een editie zoveel maal wordt teruggekomen op de 'vreemdelingenproblematiek'.

In het eerste uittreksel wordt opnieuw slogantaal gebezigd om de 'vreemdelingenproblematiek' aan te kaarten. Brussel wordt er beschreven als een stad: *"die verpaupert en waar de misdaad welig tiert, tot een stad tenslotte die langzaam maar zeker wordt ingepalmd door een mengelmoes van volkeren met een sterk Arabisch-islamitische inslag."*

In het tweede uittreksel worden de *"hoge criminaliteitscijfers bij Marokkaanse jongeren"* uitdrukkelijk gelinkt aan de factor *"cultuur"*.

In het derde uittreksel worden de financiële tussenkomsten van de overheid teneinde via gemeenschapscentra de integratie van de vreemdelingen te bewerkstelligen, welke tussenkomsten ten nadele van het eigen volk zouden plaats grijpen, gehegeld. Om het geheel als hatelijk bij het groot publiek te doen overkomen, wordt de link gelegd met *"besnijdenisfeesten"*.

stavingstuk 62 van de rechtstreeks dagende partijen: het blad "Het Vilvoords Nieuws", 2000, februari:

uittreksels:

- hoofdtitel op de eerste pagina "*Criminaliteit + 20%*", met daaronder de foto van een kleurling, die geboeid door de politie wordt weggeleid;

- op de tweede bladzijde onder de titel "*Op stap in de Leuvensestraat*", met daaronder een spotprent welke vreemdelingen zou dienen voor te stellen (kroezelhaar, dikke lippen, brede neus), voorzien van baseballsticks en van pakken injectienaalden, met de legende 'straks gaan we shoppen in de Leuvensestraat', het hiernavolgend relaas van een onderhoud met handelaars en klanten in de Leuvensestraat:

"... 'We konden toen snel de straat oversteken naar de bakker, zonder onze voordeur te sluiten. Een klant wachtte wel efkes, als ge dat nu doet is de halve winkel leeg. Maar toen liepen er niet zoveel kansarme jongeren rond.' ... Hij kent het verschil tussen immigranten: 'Mijn Spaanse schoonzoon: een prachtkerel. Maar de rest!'"

- op de derde bladzijde onder de titel "*Van Holland naar Vilvoorde*".

"Islamieten, asielzoekers en nu zelfs illegalen krijgen steeds meer, vaak meer dan de behoeftigen van bij ons. Het lijkt er ook steeds meer op dat hun diefstallen en geweldplegingen oogluikend worden toegelaten door het huidig beleid.

Onze jeugd wordt in de scholen verplicht de islamcultuur aan te leren, maar een les over onze Europese en Vlaamse tradities is blijkbaar tijdverspilling."

- op de derde bladzijde onder de titel "*Armen steeds armer*".

"... maar voor de behoeftigen van ons eigen volk hebben ze geen oog. Integendeel deze mensen krijgen minder dan ooit. Soms zelfs minder dan de eerste de beste Afrikaan die hier als 'politiek vluchteling' in Zaventem van het vliegtuig stapt."

- op de vierde en laatste bladzijde onder de titel "*Bus 58*".

"Voor wie het geluk (?) heeft iedere dag hetzij bus 58 vanaf het station of bus 47 vanaf de wijk Kassei te nemen als pendelaar, weet het wel. 'Allochtone' jongeren die in Brussel franstalig onderwijs volgen, hebben een eigen woordenschat ontwikkeld. Ze gebruiken die wanneer ze betrap worden bij het kerven met messen in de autobuszetels of andere baldadigheden ... Een echte verrijking van onze cultuur, die Nouveaux Belges!"

Op zelfde bladzijde onder de titel "*Drugs? Waar drugs?*" de foto van een vreemdeling die zich inspuist, terwijl in de tekst de omgeving van de "*Moskee*" als verdacht wordt aangemerkt.

becommentariëring door het Hof:

Deze uittreksels tonen aan dat ook anno 2000 door het Vlaams Blok nog steeds onophoudelijk op de 'vreemdelingenproblematiek' wordt teruggekomen.

In het eerste uittreksel wordt, zoals klassiek voor het Vlaams Blok, de link gelegd tussen criminaliteit en vreemdelingen.

In het tweede uittreksel worden de jonge vreemdelingen, die zich aan criminaliteit overgeven, sarcastisch omschreven als *“kansarme jongeren”*. Een bijbehorende spotprent, waarbij de vreemdelingen met duidelijk raciale trekken worden afgebeeld, komt de tekst kracht bijzetten.

In het derde uittreksel wordt, nog steeds om haatgevoelens bij de bevolking te doen ontstaan, de voorgehouden achterstelling gehekeld van de behoeftigen van de eigen bevolking ten voordele van de *“islamieten, asielzoekers en nu zelfs illegalen”*, waarvan de overheid zelfs de *“diefstallen en geweldplegingen oogluikend”* zou toestaan.

In het vierde uittreksel wordt met dezelfde bedoeling onder de titel *“Armen steeds armer”* opnieuw slogantaal gehanteerd. De armen van bij ons zouden minder krijgen *“dan de eerste de beste Afrikaan die hier als ‘politiek vluchteling’ in Zaventem van het vliegtuig stapt.”*

In het vijfde uittreksel wordt het taalgebruik van de ‘allochtone’ jongeren (waarmede jongeren van vreemde herkomst, doch van Belgische nationaliteit worden bedoeld), die met messen in de autobusetels

zouden kerven of andere baldadigheden zouden plegen, gehekeld. Het geheel wordt sarcastisch afgesloten met de zin: *“Een echte verrijking van onze cultuur, die Nouveaux Belges!”*

In een laatste uittreksel wordt de link gelegd tussen de handel en het gebruik van verdovende middelen en de vreemdelingen.

stavingstuk 55 van de rechtstreeks dagende partijen: het blad *“Den Brigand”*, 2000,

uittreksels:

vermeldende op de derde pagina onder de titel: *“Vreemdelingen: Aanpassen of terugkeren”* in de kolom links:

“Het aantal vreemdelingen neemt in ons land alsmaar toe. De wrevel bij de bevolking omtrent de overlast die hiervan het gevolg is, is dan ook terecht. De vreemdelingencriminaliteit stijgt, vele niet-Europese migranten weigeren zich aan te passen, de getto-vorming grijpt om zich heen. De Vlamingen voelen zich langzaam maar zeker tweederangsburgers in hun eigen land.” en verder onder de titel: *“De overlast wegnemen – recht en orde herstellen: Vooral in de getto-wijken van onze grootsteden loopt de situatie volledig uit de hand. De zeldzaam overgebleven Vlamingen leveren er een verbeterde strijd voor het behoud van hun identiteit en culturele eigenheid. De overheid beschouwt de volkswijken van onze grootsteden als vuilbakken en getto-wijken die aan hun lot overgelaten worden”*, om in de kolom rechts te vermelden onder de titel *“Baas in eigen land”* onder meer, na de hoofdingen *“Feitelijk herstel van immigratie-stop”* en *“Gedwongen terugkeer van illegalen en criminelen”*, onder de hoofding *“Kiezen tussen aanpassen of terugkeren”*: *“De vreemdelingen die op een wettelijke manier in ons land*

verblijven, moeten voor de keuze geplaatst worden: aanpassen of terugkeren. Aanpassen betekent dat men onze waarden en normen overneemt, dat men zich ondergeschikt maakt aan onze rechtsregels, dat men onze manier van leven tot de zijne maakt. Wie zich niet wil aanpassen, moet aangespoord worden om naar zijn land terug te keren” en verder onder de hoofding “Een eigen volk eerst-beleid”: “Het aanzuigeffect van ons sociaal-zekerheidssysteem mag niet onderschat worden. Het is daarom ook noodzakelijk om een politiek van werk, sociale zekerheid en sociale huisvesting voor eigen volk eerst in te voeren.”

becommentariëring door het Hof:

Dit stuk is wat de aangewende techniek betreft best vergelijkbaar met het hierboven besproken van 1997 daterend stavingstuk 59.

Wat de voorgestelde maatregelen betreft dient er op gewezen te worden dat de vreemdeling, die onze manier van leven niet tot de zijne maakt, dient terug te keren naar zijn land van herkomst.

stavingstuk 17 van de rechtstreeks dagende partijen: het blad “*Blok voor Blok*”, 2000, april, vermeldt dezelfde tekst als deze vermeld onder het stavingstuk 55, alsmede:

uittreksel:

onder de titel “*Onze gemeente verdient beter*”:

“Om de toekomst van ons land, maar vooral van onze kinderen, veilig te stellen is het levensnoodzakelijk ons hiertegen te verzetten.

Door onze tegenstanders worden wij daarom verweten fascist en racist te zijn. Dit is natuurlijk belachelijk. Waar wij voor staan heeft daar niets mee te maken, maar is gewoon een gewettigde vorm van zelfverdediging.

Dit vreemdelingenprobleem is zeker niet het enige knelpunt waarover het Vlaams Blok iets zinnigs te vertellen heeft, maar voor ons is dit onderwerp zo dringend en belangrijk dat we er niet dikwijls genoeg kunnen op terugkeren.”

becommentariëring door het Hof:

Dit uittreksel werd door het Hof aangehaald wegens het klassiek gebruik van slogantaal, waarbij de ‘vreemdelingenproblematiek’ opnieuw wordt uitgebuit om een gevoel van onveiligheid bij de bevolking te doen ontstaan. Er is sprake van het veilig stellen van de toekomst der kinderen, van een levensnoodzakelijk verzet en van een gewettigde vorm van zelfverdediging. Op het onderwerp zou tenslotte niet dikwijls genoeg kunnen worden teruggekeerd.

de stavingstukken van de rechtstreeks dagende partijen nummers 1 (“*Albrecht Rodenbach*”, 2000, nr. 3), 18 (“*Blokbode*”, 2000, april), 20 (“*Blokhart*”

Diepenbeek”, 2000, april), 21 (“Blokletters”, 2000, april), 26 (“Blokwijzer Stabroek”, 2000, april), 35 (“De ‘Kamp’krant”, 2000, april), 54 (“Den Boerenkrijger – Vlaams Blok”, 2000), 61 (“t Boos Izegemnaerke”, 2000, april), 68 (“Het Waregems Stokpaardje”, 2000), 81 (“t Blok in Aalst”, 2000, nr. 4), 82 (“t Blok in Beernem”, 2000, april), 84 (“t Blok in Damme”, 2000, april), 85 (“t Blok in Kasterlee”, 2000, mei), 86 (“t Blok in Lille”, 2000), 87 (“t Blok in Mol”, 2000, mei), 89 (“t Kapblok”, 2000, maart) vermelden eveneens dezelfde tekst als deze vermeld onder het stavingstuk 55.

stavingstuk 81 van de rechtstreeks dagende partijen: het blad “t Blok in Aalst”, 2000, nr. 4:

uittreksel:

onder de titel: “Wie zich niet wil aanpassen, kan beter terug vertrekken”: “Veel vreemdelingen leven hier ook erg sober, maar sturen het geld door naar Turkije of Marokko, waar ze dan grote eigendommen hebben en de grote mijnheer zijn. De Turken en Marokkanen zouden ook meer aandacht moeten hebben voor de opvoeding van hun kinderen. Nu laten ze hun kinderen rondhangen op straat. De jongeren zitten in een bende, waar dure auto’s, kleren en geld statussymbolen zijn. De stap naar criminaliteit is dan klein. Dat zijn de kansarmen met de BMW’s en de GSM’s. Hoe kan men die jongens op het rechte pad brengen, als ze in een weekend meer verdienen dan mensen die een maand gaan werken?

...

Natuurlijk is een terugkeerbeleid mogelijk. Een groot deel van de vreemdelingen voelen zich nog altijd in de eerste plaats Turk of Marokkaan, ook al hebben ze een Belgisch paspoort. Ze blijven hier louter om economische redenen. Als men hier de geldkraan toedraait, of een terugkeer aantrekkelijk maakt, zullen veel vreemdelingen naar hun land terugkeren.”

becommentariëring door het Hof:

Deze tekst afkomstig van een Turkse candidate van het Vlaams Blok is ook als bijzonder hatelijk en sarcastisch ten aanzien van de Turken en Marokkanen te aanzien. De Turken en Marokkanen, die hier sober leven, zouden in hun landen van herkomst, alwaar zij “de grote mijnheer” zijn, grote eigendommen bezitten. Hun kinderen zouden verzeilen in de criminaliteit. Het zijn de “kansarme jongeren met de BMW’s en de GSM’s”, die op een weekend meer verdienen dan mensen die een maand werken. Voorts zou het volstaan de geldkraan toe te draaien opdat deze vreemdelingen, ongeacht of ze inmiddels Belg zijn geworden, zouden terugkeren naar hun landen van herkomst. Met andere woorden enkel een financieel profitaat weerhoudt hen alhier.

stavingstuk 53 van de rechtstreeks dagende partijen: het blad *“De Vlaams-Nationalist”*, 2000, mei:

uittreksel:

onder de titel *“Editoriaal”*: *“En dan hebben we het nog niet over het gat dat het OCMW jaarlijks in de stadsbegroting slaat, zo’n 530 miljoen. Geld waarvan bovendien een te groot gedeelte ten goede komt aan mensen die met onze stad niets te maken hebben.*

...

En dan is er nog de manier waarop sociale woningen worden toegewezen. Het vreemd volk, bijgestaan door maatschappelijke assistenten en integratiewerkers, wordt in de watten gelegd en het eigen volk kan zijn plan trekken en opdraaien voor zijn eigen miserie. Hierbij speelt het OCMW onder één hoed met de Sociale Huisvestingsmaatschappij, waarbij men het presteert om voorrang te geven aan de vreemdelingen terwijl er momenteel een wachtlijst is van zowat 1.400 aanvragen voor een sociale woning.

Ook wordt veel geld uit het Sociaal Impulsfonds gebruikt om buurten te renoveren en herin te richten voor multiculturele projecten, terwijl er zogenaamd weinig “financiële ruimte” is om iets te doen tegen de steeds groeiende armoede onder de eigen Leuvenaars.

...

Op 8 oktober krijgt de Leuenaar de kans om af te rekenen met de bedriegers vans ons eigen volk.”

becomentariëring door het Hof:

Opnieuw wordt gebruik gemaakt van slogantaal teneinde de voorgehouden achterstelling door de overheid van het eigen volk kracht bij te zetten en zodoende bij de bevolking haatgevoelens ten aanzien van de vreemdelingen te doen ontstaan. Aldus kan inzonderheid de zin worden aangehaald: *“Het vreemd volk, bijgestaan door maatschappelijke assistenten en integratiewerkers, wordt in de watten gelegd en het eigen volk kan zijn plan trekken en opdraaien voor zijn eigen miserie”*.

stavingstuk 90 van de rechtstreeks dagende partijen: het blad *“t Kapblok”*, 2000, juni:

uittreksel:

onder de titel *“De multiculturele toekomst van Buggenhout”*: *“... Het gaat inderdaad slecht met Mechelen. Dat één op de twee Mechelaars ’s avonds de deur niet meer uit durft verwondert mij niet echt. De basis van het probleem is de aanwezigheid van een grote groep onwortelde vreemdelingen. In Mechelen officieel 9%, maar daarbij zijn natuurlijk niet de genaturaliseerde ‘nieuwe Belgen’ gerekend. De criminaliteit waar de mensen het meeste last van hebben situeert zich vooral in die groep. Wie wel eens in Mechelen komt, kan er trouwens niet naast kijken: op alle hoeken van de straat staan groepjes allochtone*

jongeren de mensen uit te dagen. Niet allemaal criminelen uiteraard, maar ze gedragen zich wel bijzonder arrogant. Kijk hen niet recht in de ogen want dan heb je gegarandeerd problemen. Het spreekt vanzelf dat onze mensen zich dan niet meer veilig voelen. Zo ver is het gekomen: de Mechelaars zijn niet langer baas in hun eigen stad.

...

Uiteraard worden er nog meer criminele feiten gepleegd in de échte grootsteden. Het zou nogal erg zijn. Het grote verschil met Antwerpen en met veel andere steden is dat de massale aanwezigheid van Noordafrikaanse en Turkse vreemdelingen in Mechelen meer opvalt. In de grootsteden kan men de getto's nog ontwijken en zijn er buurten die helemaal niet aangetast zijn door de toevloed van vreemdelingen. Maar de binnenstad van Mechelen is vrij klein en is – samen met een aantal sociale woonblokken aan de rand – geworden tot één groot vreemdelingengetto. Dit geeft de Mechelaar meer nog dan de Antwerpenaar het gevoel in een ander land te leven. Vooral voor de oudere Mechelaars, die hun stad nog hebben gekend als een bruisende en dynamische centrumstad is dit niet te verdragen.

...De meeste mensen beseffen spijtig genoeg pas wat het betekent onder constante terreur te leven als het te laat is. ... Wel, kom dan eens een avondje stappen in Mechelen – liefst in het gezelschap van uw pitbull – en geef uw ogen goed de kost. Als wat u ziet, is wat u ook wil in Buggenhout, stem dan in oktober voor één van de andere partijen. Dewelke maakt niet uit, op dat vlak staan ze allemaal voor hetzelfde. Wil u dat niet, stem dan voor het Vlaams Blok. Zo simpel is dat."

becommentariëring door het Hof:

Ook in dit uittreksel wordt, mede met gebruik van slogantaal, het onveiligheidsgevoel bij de bevolking uitgebuit om haatgevoelens ten aanzien van de vreemdelingen, inzonderheid de Turken en de Marokkanen, ongeacht of ze inmiddels Belg zijn geworden, te doen ontstaan. Zo men de allochtone jongeren recht in de ogen kijkt, krijgt men gegarandeerd problemen. De binnenstad van Mechelen is "één groot vreemdelingengetto" geworden. De Mechelaars zouden "niet langer baas in hun eigen stad" zijn en het gevoel hebben "in een ander land" te leven. Er is ook sprake van "constante terreur" en van de noodzaak zich te voorzien van een pitbull om een avondje in Mechelen te stappen. Teneinde aan al die miserie te ontsnappen zou er maar een oplossing zijn, stemmen voor het Vlaams Blok.

De aldus ten exemplatieve aangehaalde uittreksels uit de door het Vlaams Blok of zijn geleidingen bij het groot publiek verspreide teksten tonen, naar het oordeel van het Hof, met zekerheid aan dat het Vlaams Blok, zowel voor als hangende de geïncrimineerde periode, wetens en willens kennelijk en herhaaldelijk en in de omstandigheden van het artikel 444 van het Strafwetboek heeft aangezet tot haat ten aanzien van bepaalde bevolkingsgroepen niet alleen op grond van hun nationaliteit, doch tevens op grond van hun zogenaamd ras, minstens op grond van het etnisch aspect van hun nationale

afstamming (geografische ligging van de landen van herkomst en onderlinge verbondenheid door cultuur, welke criminogeen zou zijn, godsdienst en gewoontes en zelfs uiterlijk en kledij), hetgeen, zoals hierboven reeds uiteengezet, te aanzien is als een door de wet verboden vorm van aanzetten tot discriminatie.

Noch het recht op vrijheid van meningsuiting en van drukpers, noch het recht op vreedzame vergadering, op vrijheid van vereniging en op vrije verkiezingen, evenmin als de omstandigheid dat het Vlaams Blok een politieke partij is of nog de noodwendigheden van het publiek debat, met de hieraan inherente emotionele functie van het discours, kunnen, naar het oordeel van het Hof, de systematisch gevoerde haatcampagne tegen de 'vreemdelingen', inzonderheid het allergrootste gedeelte van de allochtone bevolking, te weten de Turken en Noord-Afrikanen (meer bepaald de Marokkanen), wettigen.

Haat gepropageerd op de voormelde gronden houdt, naar het oordeel van het Hof, immers een intrinsieke onrechtmatige finaliteit in. Een discriminerend maatschappelijk discours, welke grote delen van de bevolking aanzet tot door racisme en xenofobie ingegeven onverdraagzaamheid, hetgeen in een democratische, vrije en pluralistische staat volstrekt onaanvaardbaar voorkomt en, zoals hierboven uiteengezet, van aard is de meest fundamentele rechten en vrijheden van de geïmigreerde bevolkingsgroepen aan te tasten, kan in geen geval de legitimiteitstoets doorstaan en door geen der door de beklagden aangehaalde rechten, vrijheden en beginselen worden gewettigd.

Ten overvloede kan er op gewezen worden dat de achterliggende bedoeling van de gevoerde haatcampagne, namelijk de verwezenlijking van de in het kader van de 'vreemdelingenpolitiek' voorgestelde maatregelen, zoals hierna onder 2.3.4. zal worden uiteengezet, evenmin als een legitiem doel kan worden aangezien.

2.3.4. Nopens het kennelijk en herhaaldelijk aanzetten tot het nemen van discriminerende maatregelen in de omstandigheden van het artikel 444 van het Strafwetboek.

Het door de beklagden overgelegd van het Vlaams Blok uitgaand verkiezingsprogramma "*Baas in eigen land*" van 1999, welk, naar het oordeel van het Hof, de standpunten verdedigd door het Vlaams Blok voor de komende legislatuur inhield, vermeldt onder de hoofding "*Terugkeerpolitiek*": "*Het Vlaams Blok pleit voor een menselijke, maar kordate terugkeerpolitiek naar hun herkomstlanden voor de overgrote meerderheid van de hier verblijvende niet-Europese vreemdelingen*", om onder de titel "*Het 70-puntenplan*" te vermelden: "*Het programma van het Vlaams Blok inzake vreemdelingen wil een oplossing van de problemen die belangrijke groepen vreemdelingen kunnen veroorzaken, omdat hun cultuur en gewoontes te zeer afwijken van de onze. Het programma is samen te vatten in drie punten. Illegalen en criminele vreemdelingen uitwijzen. Politieke vluchtelingen beperken. Voor grote groepen van de gastarbeiders een terugkeerpolitiek ontwikkelen, menselijk en begeleid, maar kordaat. Het spreekt vanzelf dat dit uitgangspunt op zich geen antwoord is op de diversen vragen die zich in dit verband stellen. Omdat heel wat tegenstanders het deden voorkomen alsof het Vlaams Blok niets anders te vertellen had dan 'vreemdelingen*

buiten', heeft het Vlaams Blok zijn concrete voorstellen gebundeld in het bekende 70-punten plan."

Waar het verkiezingsprogramma van het Vlaams Blok van 1999 uitdrukkelijk verwijst naar de concrete voorstellen *"gebundeld in het bekende 70-punten plan"*, dient te worden aanvaard dat het Vlaams Blok alsdan nog steeds bedoeld plan openlijk en onverkort verdedigde.

In het van 1996 daterend werk *"Immigratie: de tijdbom tikt!"* van de hand van F. D. wordt bedoeld plan omstandig uiteengezet. Hierbij is het hiernavolgende te lezen:

"Immigratie: De oplossing

...

Het Vlaams Blok kiest voor een Vlaams Vlaanderen, waarin ongetwijfeld nog altijd een aantal vreemdelingen zullen wonen, werken en leven, maar waarbij degenen die zich op dezelfde rechten willen beroepen als de Vlamingen, zich moeten assimileren: zich aan ons moeten aanpassen. De vreemdelingen die illegaal in ons land verblijven, zich aan criminele feiten schuldig hebben gemaakt, of zich niet kunnen, willen of mogen assimileren, moeten terugkeren naar hun eigen land.

Een zinnig vreemdelingenbeleid is volgens het Vlaams Blok dan ook gebaseerd op drie principes:

- 1. een waterdichte immigratiestop;*
- 2. effectieve repatriëring van de illegale, criminele en werkloze vreemdelingen;*
- 3. voor de overige vreemdelingen: de keuze tussen begeleide terugkeer of assimilatie.*

...

Daadwerkelijke uitwijzing van criminelen en illegalen

...

Vreemdelingen die veroordeeld worden voor een misdrijf waarop ten minste 6 maanden gevangenisstraf staat, moeten uitgewezen worden (punten 48 en 68).

...

Eigen volk eerst.

Vanzelfsprekend verblijven er op ons grondgebied een groot aantal legale vreemdelingen die zich niet aan criminele feiten bezondigen. Deze groep kan niet zonder meer het land uitgezet worden. Dat neemt niet weg dat er wel een beleid kan gevoerd worden dat deze mensen ertoe aanzet om naar hun land terug te keren.

Er moeten een aantal wetswijzigingen worden doorgevoerd om het stelsel van de gastarbeid minder aantrekkelijk te maken, zowel voor de ondernemingen als voor de gastarbeiders. Zo moet er een belasting komen op de tewerkstelling van niet-Europese vreemdelingen (punt 52) en moet er voor de gastarbeiders een algemene arbeidskaart komen die beperkt is tot één bedrijfstak (punten 53 en 58). Voor niet-Europese gastarbeiders moet de kinderbijslag beperkt worden tot de eerste drie kinderen (punt 54) en afgeschaft worden voor kinderen opgevoed in het buitenland (punt 55). De werkloosheidsvergoedingen voor gastarbeiders worden beperkt (punt 57) en werkloze vreemdelingen dienen na vijf maanden werkloosheid ons land te verlaten (punt 56).

...

De terugkeer organiseren

Om de terugkeer aantrekkelijk te maken, worden er in de landen van herkomst tewerkstellings- en huisvestingsprogramma's opgestart en komt er een terugkeerpremie (punten 51 en 69). Om dit te financieren wordt een 'Terugkeerbonds' opgericht (punt 50). Dit fonds wordt onder meer gespijsd door een deel van de sociale zekerheidsbijdragen van de gastarbeiders. Door de oprichting van een apart onderwijsnet worden de vreemdelingenkinderen op de terugkeer naar hun eigen land voorbereid (punten 19 en 63).

De begeleide terugkeer kan niet georganiseerd worden zonder de medewerking van de landen van herkomst. We hebben er dan ook belang bij met Turkije en de landen van Noord-Afrika goede politieke, economische en commerciële relaties te onderhouden (punten 64 en 66).

Wanneer de terugkeer gekaderd wordt in een algeheel ontwikkelingsprogramma voor Turkije en Noord-Afrika, ontstaat voor deze landen een unieke kans om te ontsnappen aan de situatie van onderontwikkeling waarin ze zijn terecht gekomen. ... Het Vlaams Blok wil verder gaan en de huidige ontwikkelingshulp heroriënteren met het oog op tewerkstelling en huisvesting in Turkije en Noord-Afrika (punten 60, 61, 62 en 65).

...

In afwachting

In afwachting van het terugkeerbeleid moet de vorming van getto's vermeden worden, onder meer door een beperking van het eigendomsrecht van niet-Europese vreemdelingen (punt 59).

...

De officiële erkenning van de islamitische eredienst moet weer ingetrokken worden (punt 14). Het aantal moskeeën – een belangrijke factor in de gettovorming – moet verminderen (punt 15).

Nationaliteit als sluitstuk van een geslaagd assimilatieproces.

Uiteraard is iedereen er zich van bewust dat een deel van de hier verblijvende vreemdelingen hun toekomst en hun lot zullen verbinden met dat van onze volksgemeenschap. Het Vlaams Blok wil dit niet onmogelijk maken. Maar de vreemdelingen die in ons land willen blijven en genieten van dezelfde rechten en plichten als onze eigen bevolking, moeten weten dat dit alleen kan door zich volledig te assimileren en zich dus aan te passen aan onze manier van leven, aan onze waarden en normen, aan onze taal en cultuur (punt 70).

Het 70-puntenplan.

...

15. Drastisch verminderen van het aantal moskeeën

De wildgroei van moskeeën moet gestopt worden.

...

Het Vlaams Blok stelt dan ook een moskeestop voor. Polyvalente ruimten buiten de stads- en woonkernen kunnen ter vervanging van de moskeeën in die kernen gebruikt worden als gebedsruimte.

...

19. Oprichten van een apart onderwijsnet voor Islamitische vreemdelingenkinderen.

De toename van het aantal vreemdelingenkinderen in het onderwijs brengt heel wat problemen met zich mee. De cultuurskloof, de ontworteling en de leerachterstand van vreemdelingenkinderen vormen een bedreiging voor de kwaliteit van ons onderwijs.

...

Het is dus uitdrukkelijk de bedoeling van de oprichting van een apart onderwijsnet en de uitwerking van onderwijsprogramma's die nauw aansluiten bij de cultuur- en leefwereld van deze kinderen, om de islamitische vreemdelingenkinderen voor te bereiden op de reïntegratie in en de terugkeer naar hun landen van herkomst.

21. Opzeggen van het non-discriminatie-pact en afwijzen van de non-discriminatiecode.

Het non-discriminatiepact beoogt de spreiding van vreemdelingenkinderen over de onderwijsnetten. Scholen mogen in principe geen vreemde kinderen weigeren.

...

Het Vlaams Blok eist dan ook de afschaffing van zowel het pact als de code.

22. Reserveren van tewerkstelling in het openbaar ambt voor wie over onze nationaliteit beschikt

...

Het Vlaams Blok kant zich eveneens tegen het omzeilen van de nationaliteitsvoorwaarde via het aanwerven van contractuelen.

23. Werk voor eigen volk eerst.

...

Zolang dit land een half miljoen volledig uitkeringsgerechtigde werklozen telt, is het niet meer dan normaal dat bij tewerkstelling voorrang gegeven wordt aan mensen van ons eigen volk.

...

24. Sociale huisvesting voor eigen volk eerst

...

Om de eigen bevolking prioritair aan een sociale woning te helpen, dient een nieuwe wet - en aanpassing of afschaffing van wetten die de toepassing van dit principe in de weg staan - er voor te zorgen dat voorrang wordt verleend aan Vlamingen bij de toekenning van dergelijke woningen.

...

32. Afschaffen van het systeem van familiehereniging en opheffen van de na 1974 afgesloten bilaterale akkoorden die de familiehereniging aanmoedigen.

De familiehereniging is een van de mogelijkheden om de sinds 1974 afgekondigde immigratiestop te omzeilen. Aangezien het verblijf van het merendeel van de niet-Europese vreemdelingen hier toch maar tijdelijk is, wordt de mogelijkheid tot familiehereniging afgeschaft.

Het Vlaams Blok is uiteraard wel voorstander van gezinshereniging in de landen van herkomst.

46. Uitwijzen van criminele vreemdelingen

Wie als vreemdeling een veroordeling voor een misdrijf, waarop tenminste 6 maanden gevangenisstraf staat, oploopt, moet onmiddellijk uitgewezen worden.

...

49. Splitsen van de sociale zekerheid

Een splitsing van het systeem in een sociale zekerheid voor Europese gerechtigden en een sociale zekerheid voor niet-Europese gerechtigden, zal de reïntegratie van de niet-Europese vreemdelingen in hun landen van herkomst bespoedigen. Een autonome financiering betekent eveneens dat onze bevolking niet langer zal moeten opdraaien voor het onderhoud, via de sociale zekerheid, van een al te grote groep niet-actieve vreemdelingen.

50. Oprichten van een "terugkeerfonds"

...

Een deel van de sociale zekerheidsbijdragen van de vreemde werknemers en hun werkgevers zal gebruikt worden om een terugkeerfonds te financieren. Vreemdelingen kunnen volwaardig een beroep doen op bepaalde onderdelen van de sociale zekerheid (pensioen, ziekte en invaliditeit). Van werkloosheidssteun en kinderbijslag kunnen zij slechts in beperkte mate genieten.

...

53. Invoeren van een belasting op de tewerkstelling van niet-Europese vreemdelingen

Eén van de middelen om de terugkeer aan te moedigen, is het heffen van een belasting op de tewerkstelling van niet-Europese vreemdelingen. ...

Via deze belasting worden deze werkgevers verplicht een inspanning te leveren om de hoge kost van de meer dan 500.000 volledig uitkeringsgerechtigde werklozen in dit land mee te helpen dragen en worden zij aangemoedigd om werklozen van ons eigen volk aan te nemen in plaats van vreemdelingen. Deze belasting is ook van toepassing op bedrijven die met onderaannemers werken die vreemdelingen tewerkstellen.

Een ontmoedigingspolitiek voeren

53. Invoeren van een algemene arbeidskaart, beperkt tot een bedrijfstak en die slechts twee jaar geldig is.

...

54. Verminderen van kinderbijslag voor niet-Europeanen.

Niet-Europese vreemdelingen zullen slechts van een kinderbijslagvergoeding genieten voor de eerste drie kinderen

....

55. Afschaffen van kinderbijslag voor kinderen opgevoed in het buitenland

...

De kinderbijslag voor kinderen opgevoed in het buitenland, wordt afgeschaft.

56. Verplichte terugkeer na vijf maanden werkloosheid.

...

Niet-Europese vreemdelingen keren verplicht terug naar hun land van herkomst na vijf maanden werkloosheid.

57. Werkloosheidsvergoedingen voor niet-Europeanen verminderen

Niet-Europese vreemdelingen zullen slechts in geringe mate (minimumvergoeding) en beperkt in de tijd (maximum vijf maanden) over een werkloosheidsuitkering kunnen beschikken.

58. Intersectoriële immobiliteit invoeren.

Niet-Europese vreemdelingen die werkloos worden, zijn verplicht werk te zoeken binnen dezelfde beroepssector.

...

59. Beperken van het eigendomsrecht van niet-Europese vreemdelingen

Fysieke personen zullen in ons land slechts een eigendom kunnen verwerven na een verblijf van vijf jaar in ons land. Wanneer zij een eigendom voortverkopen, zullen zij deze eigendom moeten verkopen aan personen van onze nationaliteit.

...

De terugkeer organiseren.

63. Aanpassen van het onderwijs aan de noden van de landen van herkomst.

...

De lessenkassetten die in dit apart onderwijsnet aangeboden worden aan de leerlingen, moeten aangepast worden aan de noden van het land van herkomst.

64. Verbeteren van de economische samenwerking tussen Europa, Turkije en Noord-Afrika

...

De terugkeer van de niet-Europese, overwegend Maghrebijnse en Turkse vreemdelingen, moet gebaseerd worden op een positieve samenwerking tussen de gastlanden van de vreemdelingen en de landen van herkomst.

69. Terugkeer van de eerste generatie vreemdelingen

Via de uitkeringen die de eerste generatie vreemdelingen uit het terugkeerfonds zullen krijgen, zullen op relatief korte termijn heel wat vreemdelingen terugkeren naar hun landen van herkomst.

...

De uitbetaling van de premie zal pas gebeuren nadat de vreemdeling samen met zijn familieleden, naar zijn vaderland is teruggekeerd. ...

Het spreekt vanzelf dat de vreemdelingen die terugkeren niet collectief zullen uitgewezen worden. Hun terugkeer zal het gevolg zijn van een individuele procedure, die gekenmerkt wordt door alle procedurele waarborgen voorzien door het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM).

70. Terugkeer van de tweede en derde generaties vreemdelingen

Voor diegenen die niet bereid zijn zich te assimileren, wordt een onderwijs voorzien dat hen voorbereidt op de reïntegratie in het land van herkomst van hun ouders.

...

Uiteraard is éénieder er zich van bewust dat een deel van de tweede en derde generatie vreemdelingen hun lot en hun toekomst zullen verbinden met dat van onze volksgemeenschap. Diegenen die niet kiezen voor de reïntegratie in hun eigen samenleving moeten weten dat dit alleen kan door zich volledig te assimileren en aan te passen aan onze manier van leven, aan onze waarden en normen, aan onze taal en cultuur.”

Het 70-punten plan, zoals dit werd uiteengezet in het werk *“Immigratie: de tijdbom tikt!”*, wijkt, althans wat de aangehaalde punten betreft, slechts op enkele details af van het Informatieve tekst ten behoeve van de pers - blz. 54

aanvankelijk in 1992 opgesteld plan. Zo wordt in het aanvankelijk plan voorzien in de uitwijzing van de vreemdelingen, die een veroordeling van drie maand of meer hebben opgelopen, terwijl in de versie van 1996 gewag wordt gemaakt van veroordelingen uit hoofde van misdrijven waarop een gevangenisstraf staat van 6 maanden of meer (merkwaardig genoeg vermeldt het verkiezingsprogramma van 2000 opnieuw een weliswaar effectieve veroordeling tot een gevangenisstraf van drie maand of meer als maatstaf). Zo wordt in het aanvankelijk plan voorzien in de uitwijzing van de werkloze vreemdeling na drie maanden en in de versie van 1996 na vijf maanden. Zo wordt in het aanvankelijk plan voorzien dat vreemdelingen slechts een eigendom kunnen verwerven na tien jaar, terwijl zulks in de versie van 1996 na vijf jaar is. In de versie van 1996 wordt hier wel aan toegevoegd dat de vreemdelingen hun verworven eigendommen slechts aan personen die de Belgische nationaliteit hebben zullen kunnen verkopen. De versie van 1996 voert ook nieuwe maatregelen in zoals bijvoorbeeld het opzeggen van het non-discriminatie-pact en het afwijzen van de non-discriminatiecode. De enige essentiële wijziging bestaat er hierin dat in 1996 wordt aanvaard dat in Vlaanderen *“nog altijd een aantal vreemdelingen zullen wonen, werken en leven”*, voor zover ze zich tenminste volledig assimileren en aanpassen aan onze manier van leven, aan onze waarden en normen, aan onze taal en cultuur.

Enige aanwijzing dat het Vlaams Blok met de verwijzing in haar verkiezingsprogramma 1999 naar de *“concrete voorstellen gebundeld in het bekende 70-punten plan”* iets anders op het oog had dan hetgeen werd uiteengezet in *“Immigratie: de tijdbom tikt!”* is er, naar het oordeel van het Hof, niet. Dit werk werd overigens in het verkiezingsprogramma 1999 (laatste bladzijde) nog steeds uitdrukkelijk te koop aangeboden. Hierbij dient tevens te worden benadrukt dat in bedoeld verkiezingsprogramma het 70-punten plan als dusdanig niet is opgenomen, doch enkel een losse commentaar van het *“bekend”* plan, waarnaar verwezen wordt. Deze losse commentaar is, zoals hierna zal blijken, volledig in overeenstemming met kwestieus plan, met dien verstande dat een à twee punten niet of niet integraal worden vermeld.

Op de vraag of en in welke mate het Vlaams Blok met het in april 2000 uitgegeven werk *“Baas in eigen land”* van de hand van F. D. afstand heeft genomen van het 70-punten plan, zal, bij de behandeling van deze periode, nader worden ingegaan.

Ter zake is het dan ook zo:

- dat het hoofddoel van dit openlijk ten aanzien van het groot publiek in het verkiezingsprogramma 1999 verdedigd 70-punten plan (versie 1996) er hierin bestaat dat, teneinde een Vlaams Vlaanderen te bewerkstelligen, de terugkeer van de overgrote meerderheid van de niet-Europese vreemdelingen naar hun landen van herkomst wordt nagestreefd, inzonderheid van de Turkse en Maghrebijnse vreemdelingen, niet alleen van de eerste, doch ook van de tweede en derde generatie;
- dat, zo in de gevoerde haatcampagne permanent wordt teruggekomen op de ‘vreemdelingencriminaliteit’ en de ‘vreemdelingenwerkloosheid’, het voeren van een terugkeerpolitiek wordt voorgesteld ten aanzien van de overgrote meerderheid van de geviseerde bevolkingsgroepen, met andere woorden ook ten aanzien van de vreemdelingen, die werken en geen misdrijven begaan, hetgeen nogmaals aantoonde dat het niet zozeer de bedoeling is de ‘vreemdelingencriminaliteit’ en de ‘vreemdelingenwerkloosheid’ als dusdanig aan te kaarten en te bestrijden, maar wel

deze elementen aan te grijpen om bij de bevolking haat op te wekken en maatregelen te verantwoorden, welke met deze elementen geen verband houden en slechts een uiting zijn van vreemdelingenhaat : vreemdelingen passen niet in een Vlaams Vlaanderen;

- dat zulks nog duidelijker wordt, waar blijkt dat wordt gepleit voor tal van maatregelen, die de werkloosheid bij de geïmigreerde bevolkingsgroepen dient te verhogen;
- dat in dezelfde geest tevens wordt gepleit voor tal van maatregelen, die de integratie van de vreemdelingen dienen tegen te gaan, terwijl in de gevoerde haatcampagne het gebrek aan integratie van de vreemdelingen telkens opnieuw wordt aangehaald;
- dat wat de terugkeer van de werkloze vreemdelingen betreft, wordt voorgesteld dat deze verplicht naar hun land van herkomst dienen terug te keren na vijf maanden werkloosheid (punt 56 - uitdrukkelijk vermeld in het verkiezingsprogramma 1999);
- dat, in het kader van het eigen volk eerst-beleid en de ontmoedigingspolitiek te voeren ten aanzien van de vreemdelingen, een aantal maatregelen worden voorgesteld, die van aard zijn de werkloosheid bij de vreemdelingen te verhogen, te weten:
  - zolang het land 500.000 volledig uitkeringsgerechtigde werklozen telt, dient bij tewerkstelling voorrang gegeven te worden aan mensen van *“ons eigen volk”* (punt 23 - uitdrukkelijk vermeld in het verkiezingsprogramma);
  - de tewerkstelling in het openbaar ambt dient voorbehouden te blijven aan diegenen die de Belgische nationaliteit bezitten en deze regel mag niet omzeild worden via het verwerven van contractuelen (punt 22 - uitdrukkelijk vermeld in het verkiezingsprogramma 1999, met dien verstande dat niet specifiek over de contractuelen wordt gesproken);
  - een belasting dient te worden geheven op de tewerkstelling van niet-Europese vreemdelingen (punt 52 - uitdrukkelijk vermeld in het verkiezingsprogramma 1999);
  - een algemene arbeidskaart, welke slechts geldig is in een bedrijfstak en voor twee jaar, dient te worden ingevoerd, terwijl de niet-Europese vreemdeling die werkloos wordt verplicht wordt werk te zoeken binnen dezelfde beroepssector (punten 53 en 58 - uitdrukkelijk vermeld in het verkiezingsprogramma 1999);
- dat, in het kader van de ten aanzien van de vreemdelingen met het oog op het bespoedigen van de terugkeer te voeren ontmoedigingspolitiek, voorts nog de hiernavolgende maatregelen worden voorgesteld:
  - de sociale zekerheid dient te worden gesplitst in een systeem voor Europese gerechtigden en een autonoom gefinancierd systeem voor de niet-Europese gerechtigden, waarbij een deel van de sociale zekerheidsbijdragen dienstig zal zijn om een terugkeerfonds te financieren (punten 49 en 50 - uitdrukkelijk vermeld in het verkiezingsprogramma 1999);
  - de werkloosheidsvergoedingen voor vreemdelingen zullen niet alleen in de tijd worden beperkt (vijf maanden), doch de vreemdelingen zullen eveneens slechts aanspraak kunnen maken op de minimumvergoeding (punt 57 - uitdrukkelijk vermeld in het verkiezingsprogramma 1999, alwaar evenwel geen sprake is van de minimumvergoeding, maar, onverminderd de beperking in de tijd, van een vermindering van de werkloosheidsvergoeding);
  - de vreemdelingen zullen voorts slechts aanspraak kunnen maken van een kinderbijslagvergoeding voor de eerste drie kinderen en geen kinderbijslag

- kunnen ontvangen voor kinderen opgevoed in het buitenland (punten 54 en 55 - uitdrukkelijk vermeld in het verkiezingsprogramma 1999);
- inzake sociale huisvesting dient voorrang te worden verleend aan Vlamingen (punt 24 - uitdrukkelijk vermeld in het verkiezingsprogramma 1999);
- naast de intrekking van de erkenning van de islamitische eredienst, dient het aantal moskeeën drastisch te worden verminderd, waarbij polyvalente ruimten buiten de stads- en woonkernen als gebedsruimte zullen kunnen gebruikt worden in vervanging van de moskeeën binnen die kernen (punt 15 - uitdrukkelijk vermeld in het verkiezingsprogramma 1999, behoudens het voorzien in een polyvalente ruimte buiten de stads- en woonkernen);
- dat, in het kader van de ten aanzien van de vreemdelingen te voeren ontmoedigings- en terugkeerpolitiek, ook nog maatregelen worden voorgesteld die mede hun integratie alhier dienen tegen te gaan, te weten:
  - de mogelijkheid tot familiehereniging alhier dient, nu de aanwezigheid van vreemdelingen maar tijdelijk is, te worden afgeschaft (punt 32 - uitdrukkelijk vermeld in het verkiezingsprogramma 1999);
  - het beperken van het eigendomsrecht van niet-Europese vreemdelingen, die niet alleen slechts na een verblijf van vijf jaar in het land een eigendom zullen kunnen verwerven, doch die daarenboven hun eigendom slechts zullen kunnen verkopen aan personen van Belgische nationaliteit (punt 59 - uitdrukkelijk vermeld in het verkiezingsprogramma 1999);
  - het oprichten enerzijds van een apart onderwijsnet voor islamitische vreemdelingenkinderen ter voorbereiding van deze kinderen op hun terugkeer en reïntegratie in hun landen van herkomst en anderzijds de afschaffing van het non-discriminatiepact en de non-discriminatiecode waardoor scholen thans geen vreemde kinderen mogen weigeren (punten 19 en 21 - uitdrukkelijk vermeld in het verkiezingsprogramma 1999);
- dat het merendeel van de aldus voorgestelde maatregelen discriminerend zijn in de zin van de Wet van 30 juli 1981, nu zij ertoe strekken op basis van de nationaliteit, maar in werkelijkheid ook op basis van het ras, minstens van het etnisch aspect van de nationale afstamming, gezien de Turken en de Maghrebijnen of Noord-Afrikanen, waartegen de haatcampagne ook specifiek werd gevoerd omwille van onder meer hun cultuur, godsdienst en gewoontes en zelfs uiterlijk en kledij, hierbij in het bijzonder worden gevisieerd (punt 64), onderscheiden behandelingen door te voeren, welke voor de gevisieerde bevolkingsgroepen ten gevolge zouden hebben dat de erkenning, het genot of de uitoefening op voet van gelijkheid van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden zouden worden tenietgedaan, aangetast of beperkt, onder meer op het vlak van het recht op eigendom (punt 59), van het recht op arbeid (punten 23 en 52) en op vrije keuze van arbeid (punten 53 en 58), van het recht op bescherming tegen werkloosheid (punt 57), van het recht op huisvesting (punt 24), van het recht op sociale zekerheid (punten 54 en 57) en van het recht op onderwijs (punt 21), welke fundamentele rechten allen vermeld zijn in het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie, waarvan de Wet van 30 juli 1981 de uitvoering is;
- dat het voorstel tot vervanging van de moskeeën binnen de stads- en woonkernen door polyvalente ruimtes buiten die kernen, eveneens het recht op vrije uitoefening van de eredienst aantast of beperkt;
- dat, wanneer de Wet van 30 juli 1981 horizontale werking heeft gegeven aan bijvoorbeeld het recht op huisvesting of nog aan het recht op arbeid, althans wat

- de verboden aanzet tot differentiatie op die vlakken betreft, zulks uiteraard niet inhoudt dat eenieder het recht heeft een huisvesting of een baan op te eisen, doch enkel dat het verboden is op het vlak van de uitoefening op voet van gelijkheid van die rechten en vrijheden aan te zetten tot differentiatie op grond van het zogenaamd ras, de huidskleur, de afstamming en de nationale of etnische afstamming;
- dat zulks best tot uiting komt in hetgeen de wetgever onder de artikelen 2 en 2bis van de Wet van 30 juli 1981 inzake het bedrijven van discriminatie heeft strafbaar gesteld, zoals bijvoorbeeld de discriminatie begaan bij het aanbieden van banen;
  - dat de enige vraag, die zich stelt, is of de op voormelde vlakken voorgestelde differentiaties (het weze tussen EU-onderdanen en niet EU-onderdanen) de legitimiteits- en proportionaliteitstoets kunnen doorstaan;
  - dat het antwoord hierop ter zake duidelijk neen is, nu alle voorgestelde differentiaties een uitdrukkelijk aangevoerde gemeenschappelijke doelstelling hebben, namelijk de terugkeer van de overgrote meerderheid van de hier verblijvende niet-Europese vreemdelingen, inzonderheid de Turken en Noord-Afrikanen, naar hun landen van herkomst;
  - dat, waar met de voorgestelde differentiaties wordt beoogd een echt mechanisme in werking te stellen, dat de terugkeer van de overgrote meerderheid van de hier verblijvende niet-Europese vreemdelingen, inzonderheid van de Turken en Noord-Afrikanen, naar hun landen van herkomst dient te bewerkstelligen, er immers sprake is van een door het artikel 4 van het Aanvullend Protocol bij het EVRM verboden collectieve uitzetting van de geviseerde bevolkingsgroepen;
  - dat de bewering dat de terugkeer in het ontworpen systeem een vrije keuze van de betrokken vreemdelingen zou uitmaken niet strookt met de werkelijkheid;
  - dat in het 70-punten plan immers uitdrukkelijk wordt gesteld dat diegenen onder de vreemdelingen, die niet het voorwerp zullen hebben uitgemaakt van een automatische uitwijzing, bijvoorbeeld omwille van het feit dat ze meer dan vijf maanden werkloos zijn gebleven, het voorwerp zullen uitmaken van een uitwijzingsprocedure (*“Hun terugkeer zal het gevolg zijn van een individuele procedure...”*);
  - dat de omstandigheid dat hierbij een *“individuele”* uitwijzingsprocedure zal worden ingesteld, niet van aard is, gelet op het planmatig en georganiseerd karakter van het vooropgesteld terugkeerbeleid, iets te wijzigen aan de collectieve aard van de uitzetting;
  - dat ook de bewering dat deze individuele uitwijzingsprocedure zou gekenmerkt worden door alle procedurele waarborgen voorzien door het EVRM niet van aard is hier iets aan te veranderen, nu uit hetzelfde plan duidelijk blijkt dat slechts een criterium hierbij in aanmerking kan komen, te weten de volledige assimilatie van de betrokken vreemdeling, die zich volledig dient aan te passen *“aan onze manier van leven, aan onze waarden en normen, aan onze taal en cultuur”*;
  - dat het met andere woorden voor het Vlaams Blok zo is dat in Vlaams-Vlaanderen de vreemdelingen enkel nog zullen worden gedoogd als zij door hun wijze van leven niet meer als vreemdelingen identificeerbaar zijn;
  - dat de in de voorgestelde collectieve uitwijzing passende stelling *“assimileren of terugkeren”*, waarbij met *“assimileren”* dient te worden verstaan een zich volledig aanpassen *“aan onze manier van leven, aan onze waarden en normen, aan onze taal en cultuur”*, overigens op zich een ongeoorloofd voorstel tot differentiatie inhoudt ten aanzien van de geviseerde bevolkingsgroepen, waardoor de erkenning, het genot of de uitoefening op voet van gelijkheid door deze bevolkingsgroepen van de

fundamentele rechten vervat in het artikel 8 van het EVRM, welk artikel de culturele rechten van de minderheden waarborgt, wordt tenietgedaan, aangetast of beperkt, hetgeen door de enkele wil een Vlaams Vlaanderen te bewerkstelligen niet redelijk te verantwoorden is;

- dat deze stelling, evenals het 70-punten plan in zijn geheel, slechts de uiting is van de door het Vlaams Blok gepropageerde en door racisme en xenofobie ingegeven onverdraagzaamheid, welke onverenigbaar is met de waarden geldend in een democratische, vrije en pluralistische samenleving.

In het in april 2000 uitgegeven werk *“Baas in eigen land”* zet F. D. uiteen:

“Ten slotte moet er werk gemaakt worden van een begeleide terugkeer van de meerderheid van de hier verblijvende niet-Europese vreemdelingen. ...

De politiek van begeleide terugkeer moet zich in eerste instantie richten tot de langdurig werkloze vreemdelingen. ...

Ook de begeleide en vrijwillige terugkeer van de overige niet-Europese vreemdelingen kan in dat kader georganiseerd worden ...

Hogergenoemde voorstellen zijn een samenvatting van het 70-punten plan van het Vlaams Blok. ... Terwijl men het 70-punten plan verguist, biedt men geen enkel alternatief. ...

Een duidelijke keuze: assimilatie of terugkeer.

Het 70-puntenplan heeft de grote verdienste te hebben aangetoond dat het mogelijk is om een ander en vooral beter vreemdelingenbeleid te voeren dan het ‘integratie’-gedoogbeleid. In tegenstelling tot wat sommigen denken, is het 70-puntenplan geen bijbel, geen ideologische beginselverklaring of een ‘te-nemen-of-te-laten’ breekpuntenprogramma. Het 70-puntenplan is slechts een bundeling, een samenvatting van praktische voorstellen die, wanneer ze in de praktijk zouden worden omgezet, een einde zouden kunnen maken aan het multiculturele drama dat zich langzaam maar zeker voltrekt. Het zijn de mogelijke, aanpasbare modaliteiten van een tweesporenbeleid dat is gebaseerd op een duidelijke en eerlijke keuze: assimilatie of terugkeer.”

De teneur van deze tekst is duidelijk het Vlaams Blok is en blijft alsdan voorstander van een begeleide terugkeer van de meerderheid van de hier verblijvende niet-Europese vreemdelingen, zweert het 70-punten plan zeker niet af, doch stelt dat dit plan wel bespreekbaar is en herleidt de essentie van zijn ‘vreemdelingenpolitiek’ tot de stelling: *“assimilatie of terugkeer”*.

Over dit werk werd in het blad *“Antwerpen Eerst”*, 2000, april (stavingstuk 3 van de rechtstreeks dagende partijen) onder de titel: *“Nieuw boek Filip Dewinter ‘Vreemdelingen: aanpassen of terugkeren!’”* het hiernavolgende geschreven: *“Het Vlaams Blok doet daarom een aantal eigen voorstellen. Het 70-puntenplan ter oplossing van het vreemdelingenprobleem uit 1992 wordt niet meer geactualiseerd. Het Vlaams Blok wil zich niet meer laten vastpinnen op details, op punten en komma’s uit dit 70-punten-plan, maar de partij wil zich herbronnen en terugkeren naar de essentie van het standpunt: assimilatie of terugkeer. Hiervoor moet volgens het Vlaams Blok de immigratiestop feitelijk hersteld worden en de illegalen en criminelen gedwongen gerepatrieerd worden. De legaal in ons land verblijvende vreemdelingen moeten voor de keuze geplaatst worden, assimileren of terugkeren. Tot slot wil het Vlaams Blok ook een ‘eigen volk eerst’-beleid voeren. Om een einde te maken aan het aanzuigeffect van*

ons sociaal zekerheidssysteem, mag onze sociale zekerheid enkel toegankelijk gemaakt worden voor staats- en EU-burgers. Voor niet-Europese vreemdelingen kan een eigen sociaal-zekerheidsstelsel opgericht worden, of dienen de faciliteiten binnen de sociale zekerheid waarvan zij kunnen genieten, beperkt te worden.”

Van enige fundamentele evolutie in de aldus vooropgestelde ‘vreemdelingenpolitiek’ is er, naar het oordeel van het Hof, derhalve geen sprake.

Er dient er overigens op gewezen te worden dat het artikel 2.1. van de statuten van het Vlaams Blok bepaalt: *“Overleg op politiek-ideologisch gebied wordt beheerst door de grondbeginselen, vermeld in het ‘Oranje Boekje’ en waarvan de aanvaarding als toetredingsvoorwaarde tot de partij geldt. Er kunnen geen standpunten ingenomen worden die ingaan tegen deze beginselen.”*, terwijl in dit ‘Oranje Boekje’, zijnde het manifest van het rechtse Vlaamse-nationalisme, inhoudende de grondbeginselen van het Vlaams Blok, welk werd overgelegd door de beklagden, onder de hoofding *“Eisen”* wordt vermeld: *“Wij eisen, binnen een redelijke termijn, de terugkeer van de overgrote meerderheid der niet-Europese gastarbeiders naar hun eigen vaderland”*.

De ‘vreemdelingenpolitiek’ zoals vooropgesteld in het aangehaald werk *“Baas in eigen land”* zal, hangende de geïncrimineerde periode, de ‘vreemdelingenpolitiek’ zijn en blijven van het Vlaams Blok, onder meer naar aanleiding van de gemeenteraads- en provincieraadsverkiezingen van 2000.

In het desbetreffend verkiezingsprogramma was te lezen onder *“Onze eisen”*: *“Vreemdelingen die zich hier permanent willen vestigen, moeten zich volledig assimileren. Het alternatief is een begeleide terugkeer naar het land van oorsprong”*.

De discriminerende maatregel *“assimilatie of terugkeer”* wordt met andere woorden nog steeds openlijk verdedigd. Hoe en met welke middelen deze terugkeer zal dienen te worden bewerkstelligd, wordt evenwel niet meer uiteengezet, hetgeen inhoudt dat de talrijke andere concrete discriminerende maatregelen, welke voorheen uitdrukkelijk werden voorgesteld teneinde deze terugkeer te bewerkstelligen en hierboven werden besproken, niet meer te berde komen.

Door de stelling *“assimilatie of terugkeer”* als discriminerend te verwerpen, zegt het Hof uiteraard niet dat de zich in het Rijk bevindende vreemdelingen zich niet naar onze wetten en democratische beginselen dienen te gedragen en ook niet zelf van verdraagzaamheid dienen te getuigen.

De hangende de geïncrimineerde periode door het Vlaams Blok op het vlak van de ‘vreemdelingenpolitiek’ aldus kennelijk en herhaaldelijk bij het groot publiek verspreide discriminerende voorstellen, die, zoals uiteengezet de legitimiteits- en proportionaliteitstoets niet kunnen doorstaan en uiting geven aan een door racisme en xenofobie ingegeven onverdraagzaamheid, welke onverenigbaar is met de waarden geldend in een democratische, vrije en pluralistische samenleving, kunnen door geen der door de beklagden aangehaalde rechten, vrijheden en beginselen worden gewettigd.

Van een verkondigen van segregatie zijn er daarentegen, naar het oordeel van het Hof, geen duidelijke aanwijzingen. Uit het enkel voorstel een afzonderlijk onderwijsnet voor islamitische kinderen op te richten, kan zulks zeker niet worden afgeleid. De combinatie van dit voorstel met het voorstel tot afschaffing van het non-discriminatiepact en de non-discriminatiecode kan daar mogelijk een aanwijzing toe zijn, doch te onduidelijk om als een kennelijk en herhaaldelijk verkondigen van segregatie te worden aangezien.

2.3.5. Nopens het behoren tot de groep of vereniging.

Nu het zo is:

- dat de drie beklaagden, blijkens hun maatschappelijk doel, enkel zijn opgericht geweest teneinde deel te nemen aan de werking van de politieke partij het Vlaams Blok door, de eerste deze financieel en materieel te ondersteunen, de tweede te voorzien in de politieke vorming van haar mandatarissen, kaderleden en militanten en de derde te zorgen voor de verspreiding via radio en televisie van haar politiek gedachtegoed;
- dat, blijkens de statuten van het Vlaams Blok, de verantwoordelijke voor de studiedienst en deze voor de omroepstichting deel uitmaken van het partijbestuur;
- dat de zetel van de beklaagden ook de zetel is van de politieke partij het Vlaams Blok;
- dat de voorzitter, secretaris en penningmeester van de beklaagden tevens de voorzitter, de ondervoorzitter en de penningmeester zijn van de politieke partij het Vlaams Blok;
- dat de boekhouding van de beklaagden is opgenomen in de geconsolideerde boekhouding van de politieke partij het Vlaams Blok;

kan er, naar het oordeel van het Hof, geen twijfel over bestaan dat de drie beklaagden als vaste deelstructuren van de politieke partij het Vlaams Blok in haar geheel beschouwd dienen te worden aangezien en derhalve wel degelijk als rechtspersonen deel uit maken van of behoren tot deze vereniging in de zin van het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981.

2.3.6. Nopens het verlenen van medewerking aan de groep of vereniging.

Wat betreft het verlenen van medewerking aan de politieke partij het Vlaams Blok is de zaak, zo mogelijk, nog duidelijker, nu, zoals onder 2.3.5. reeds aangehaald, de drie beklaagden enkel werden opgericht teneinde deel te nemen aan de werking van de politieke partij het Vlaams Blok, zodat de enkele (en overigens vaststaande) uitvoering van hun hierboven omschreven maatschappelijk doel (onder meer op de wijze omschreven in het dispositief van de rechtstreekse dagvaarding van 29 januari 2001) de door de het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981 bedoelde medewerking oplevert.

2.3.7. Nopens het opzet en de deelneming.

Het misdrijf voorzien door het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981 vereist geen bijzonder opzet. Het volstaat dat de beklaagden wetens en willens behoren tot of hun medewerking verlenen aan een vereniging, die kennelijk en herhaaldelijk discriminatie

of segregatie verkondigt in de omstandigheden van het artikel 444 van het Strafwetboek.

De omstandigheid dat, zoals hierboven uiteengezet, als vaststaand mag worden aangezien dat de politieke partij het Vlaams Blok zowel voor als hangende de geïncrimineerde periode “kennelijk” en “herhaaldelijk” discriminatie verkondigde in de omstandigheden van het artikel 444 van het Strafwetboek, staat borg voor het “wetens en willens” karakter van het “behoren tot” en van het “verlenen van medewerking aan” in hoofde van de drie beklaagden, als vaste deelstructuren van zelfde partij.

Waar vaststaat dat de drie beklaagden als rechtstreekse daders “behoren tot” en hun “medewerking verlenen aan” de politieke partij het Vlaams Blok, terwijl niet in concreto wordt gespecificeerd op welke wijze zij ook als deelnemers in de zin van de artikelen 66 en volgende van het Strafwetboek zouden dienen te worden aangezien, is er, hoe dan ook, slechts aanleiding het rechtstreeks daderschap te weerhouden.

2.3.8. Nopens de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de beklaagden als rechtspersonen en nopens het artikel 70 van het Strafwetboek.

Uit het onder 2.3.5. en 2.3.6. uiteengezette volgt afdoend dat zowel “het behoren tot” als het “verlenen van medewerking aan” in hoofde van de drie beklaagden een intrinsiek verband hebben met de verwezenlijking van hun maatschappelijk doel.

De omstandigheid dat de misdrijven een intrinsiek verband hebben met de verwezenlijking van hun maatschappelijk doel en er zelfs uit voortvloeien, houdt niet in dat er in hoofde van de beklaagden geen opzet voorhanden zou zijn, welk te onderscheiden is van dat desgevallend bestaande in hoofde van de oprichters van de rechtspersonen.

Het “algemeen opzet” ontstond immers in hoofde van de beklaagden op het ogenblik van het in werking treden van de wet op de strafrechtelijke aansprakelijkheid van de rechtspersonen. Vanaf dan wisten de beklaagden of dienden zij te weten dat het verder “behoren tot” of het verder “verlenen van medewerking aan” de politieke partij het Vlaams Blok strafrechtelijk beteugelbare daden zouden opleveren.

Door in de gegeven omstandigheden, wetens en willens, geen einde te stellen aan het verder “behoren tot” of het verder “verlenen van medewerking aan” de politieke partij het Vlaams Blok, minstens door dit verder “behoren tot” of dit verder “verlenen van medewerking aan” niet afhankelijk te stellen van een onmiddellijke staking van het wederrechtelijk verkondigen van discriminatie door de politieke partij het Vlaams Blok, begingen de beklaagden een aan de rechtspersonen zelf toe te schrijven fout, welke het intentioneel element in hunnen hoofde impliceert. Desgevallend had de ontbinding van de verenigingen dienen te worden uitgelokt.

De beklaagden worden door generlei wet gemachtigd om in strijd met het artikel 3 van de Wet van 30 juli 1981 te “behoren tot” of hun “medewerking te verlenen aan” een groep of vereniging, die kennelijk en herhaaldelijk discriminatie verkondigt in de Informatieve tekst ten behoeve van de pers - blz. 62

omstandigheden van het artikel 444 van het Strafwetboek. Een bevel van de overheid hiertoe bestaat er evenmin. Het hangende de geïncrimineerde periode verder “*behoren tot*” en verder “*verlenen van medewerking aan*” is enkel toe te schrijven aan de hierboven aangehaalde foutieve beslissing van de beklagde rechtspersonen. De omstandigheid dat ingevolge deze foutieve beslissing de hoofdactiviteit van RG 1 er, hangende de geïncrimineerde periode, verder in bestond, overeenkomstig de bepalingen van de Wet van 4 juli 1989, de overheidsdotatie in ontvangst te nemen en ter beschikking te stellen van de politieke partij het Vlaams Blok ter dekking van haar werkingsuitgaven, is niet van aard hier iets aan te veranderen. Hetzelfde geldt uiteraard wat betreft de door RG 2 en RG 3 ontvangen subsidies. De uitvoering van het maatschappelijk doel van RG2 en RG 3 impliceert overigens tal van andere vormen van medewerking dan het louter doorsluizen van overheids gelden.

2.4. *Nopens de eenheid van misdadig opzet en nopens de strafmaat.*

De aldus in de hierboven vermelde mate bewezen bevonden feiten – waarbij dient te worden benadrukt dat, het Hof afdoend ingelicht zijnde, er geen aanleiding is enige aanvullende onderzoeksmaatregel te gelasten - zijn in hoofde van de drie beklagden de uiting van een zelfde strafbare gedraging, zodat voor ze samen telkens een straf dient te worden opgelegd.

De aard van de bewezen bevonden feiten en de bijzondere omstandigheden waarin ze werden gepleegd, welke er op wijzen dat de beklagden wetens en willens en gedurende de vrij langdurige geïncrimineerde periode verder zijn blijven behoren tot en ook verder een belangrijke medewerking zijn blijven verlenen aan een vereniging, die de waarden geldend in een democratische, vrije en pluralistische samenleving niet naleefde, doordat deze een door racisme en xenofobie ingegeven systematische haatcampagne tegen de allochtone bevolking van het land, inzonderheid tegen de Turken en Noord-Afrikanen, voerde en hierbij tevens ten aanzien van zelfde bevolkingsgroepen zeer discriminerende voorstellen formuleerde, inzonderheid de terugkeer van het allergrootste gedeelte van zelfde bevolkingsgroepen naar hun landen van herkomst, wettigen naar het oordeel van het Hof, mede in acht genomen het blanco strafrechtelijk verleden van de beklagden en het tijdsverloop sedert de datum der feiten, het opleggen lastens ieder van hen van een zware geldboete, zoals hierna bepaald.

Hierbij dient te worden benadrukt dat de zwaardere straffen ingesteld door de Wet van 26 juni 2000 ingevolge het bepaalde in het artikel 2, tweede lid van het Strafwetboek, niet kunnen worden toegepast op misdrijven gepleegd, zoals ter zake, voor 1 januari 2002, datum waarop de artikelen 2, 3 en 4 van voormelde Wet in werking zijn getreden, zodat de voorheen geldende mildere strafbepalingen dienen te worden toegepast, met dien verstande dat de geldboetes thans dienen te worden uitgedrukt in Euro, na omzetting overeenkomstig de in aanmerking te nemen omrekeningskoers en afronding tot op de tweede decimaal met inachtneming van het bepaalde in het artikel 2, tweede lid van het Strafwetboek.

3. Burgerrechtelijk.

RD 1 heeft overeenkomstig het artikel 2.1° van de Wet van 15 februari 1993 onder meer als opdracht *“het bevorderen van de gelijkheid van kansen en het bestrijden van elke vorm van onderscheid, uitsluiting, beperking of voorkeur op grond van: 1° een zogenaamd ras, de huidskleur, afkomst, nationale of etnische afstamming”*.

De materiële kosten verbonden aan dit door de wetgever beoogd algemeen beleid, waarbij RD 1 onder meer een centraliserende, opvoedende en begeleidende taak vervult, blijven, naar het oordeel van het Hof, definitief ten laste van RD 1.

Immers zelfs waar aan RD 1 meer specifiek de bevoegdheid wordt verleend om, zoals ter zake, in rechte op te treden in alle rechtsgeschillen waartoe de toepassing van de wet van 30 juli 1981 tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden aanleiding zou kunnen geven, blijkt het niet de bedoeling te zijn geweest van de wetgever dat RD 1 uit hoofde van de op deze wet begane inbreuken (een deel van) haar werkingskosten op de daarvoor aansprakelijk bevonden daders zou kunnen verhalen.

Desbetreffend kan worden verwezen naar de toelichting bij het wetsvoorstel tot bestraffing van bepaalde door racisme of xenofobie ingegeven daden, waarbij werd uiteengezet:

“Aangezien de parketten in gebreke kunnen blijven, antwoorden de indieners van dit voorstel derhalve bevestigend op de vraag van de Raad van State: ‘Door de verenigingen de mogelijkheid te bieden een vordering in te stellen, beoogt het voorstel veeleer de beteugeling en bijgevolg het voorkomen van de herhaling der overtredingen die afbreuk doen aan het gestelde doel, dan wel het bekomen van een vergoeding voor morele schade. De door hen ingestelde vordering ligt zeer dicht bij de openbare vordering die wordt ingesteld door de parketten bij de hoven en rechtbanken. De wetgever heeft de taak te beslissen of men de hem voorgestelde weg dient in te slaan en wel door een versterking van de middelen tot beteugeling waarvoor de parketten in beginsel moeten kunnen volstaan...’”.

RD 1 kan naar het oordeel van het Hof ter zake dan ook hoogstens aanspraak maken op een morele schadevergoeding, welke, naar billijkheid en bij gebrek aan bewijs van meerdere schade, wordt begroot op € 5.000 in hoofdsom, welke gehele schade door de samenlopende fouten van de onderscheiden beklaagden werd veroorzaakt.

De door RD 2 gevorderde morele schadevergoeding, dient, naar billijkheid en bij gebrek aan bewijs van meerdere schade, te worden begroot op € 2.500 in hoofdsom, welke gehele schade door de samenlopende fouten van de onderscheiden beklaagden werd veroorzaakt.

B. Beslissing van het Hof

[weglating]

Hervormt het bestreden vonnis en, na evocatie, tevens nopens de grond van de zaak wijzende,

Strafrechtelijk.

Verklaart de feiten de onderscheiden beklaagden ten laste gelegd in de samengevoegde zaken bewezen, zoals deze werden omschreven onder 2.1.1., met dien verstande:

- dat enkel het rechtstreeks daderschap wordt weerhouden en niet enige vorm van deelneming in de zin van de artikelen 66 en volgende van het Strafwetboek;
- dat als niet bewezen wordt aangezien dat de politieke partij het Vlaams Blok hangende de geïncrimineerde periode segregatie verkondigde.

Veroordeelt de beklaagden uit hoofde van de aldus lastens hen bewezen bevonden feiten samen ieder tot een geldboete van 2.500, gedeeld door 40, 3399 en vermeerderd met negentienhonderd negentig opdecimes, hetzij, afgerond tot op de tweede decimaal en in acht genomen het bepaalde in het artikel 2, tweede lid van het Strafwetboek, telkens € 12.394, 67.

Legt de beklaagden de verplichting op ieder een bedrag te betalen van € 10, vermeerderd met vijfenviering opdecimes, aldus telkens gebracht op € 55, als bijdrage tot de financiering van het Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden.

Legt de beklaagden de verplichting op ieder een bedrag te betalen van € 25, als vergoeding voor de kostprijs van het verloop van de strafprocedure.

Laat de kosten van de procedure voor het Hof van beroep te Brussel ten laste van de Staat.

Verwijst de beklaagden ieder in 1/3 van alle overige in de onderscheiden aanleggen gevallen kosten, behoudens deze waaromtrent door het Hof van Cassatie reeds werd geoordeeld, en begroot deze aan de zijde van het openbaar ministerie voor het geheel op (€ 31, 19 + € 160,456 =) € 191,75 .

Stelt vast dat deze kosten in hoofde van ieder der beklaagden ondeelbaar werden veroorzaakt door de lastens hen bewezen bevonden feiten.

Burgerrechtelijk.

Veroordeelt de beklaagden ieder voor het geheel tot het betalen aan:

- RD 1 van € 5.000, te vermeerderen met de gerechtelijke rente aan de wettelijke rentevoet vanaf heden;
- RD 2 van € 2.500, te vermeerderen met de gerechtelijke rente aan de wettelijke rentevoet vanaf heden.

Laat de kosten van de eerste rechtstreekse dagvaarding ten laste van RD 1 en van RD 2.

Verwijst de beklaagden ieder voor het geheel in alle overige kosten in de onderscheiden aanleggen gevallen aan de zijde van RD 1 en RD 2, behoudens deze waaromtrent reeds werd geoordeeld door het Hof van Cassatie.

Stelt vast dat de omstandigheid dat de rechtstreekse dagvaarding van 29 januari 2001 tevens uitging van RD 1, hoe dan ook, geen aanvullende kosten genereerde.